

Remissammanställning för
Rengöringsmedel

Version 6.0

7 November 2018

Svanmärkta Rengöringsmedel - Remissammanställning

026/6.0, 7 november 2018

1	Sammanfattning	1
2	Om remissen	2
3	Sammanställning av inkomna svar	2
4	Kommentarer till kriterierna i detalj	4
4.1	Generella kommentarer	5
4.2	Produktgruppsavgränsning	10
4.2.1	Vad kan Svanemärkas?	10
4.3	Kommentarer till de individuella kraven	11
4.3.1	Krav kapitel 1 Generella krav	11
4.3.2	Krav kapitel 2: Sustainable raw materials	15
4.3.3	Krav kapitel 3: Requirements for constituent substances	24
4.3.4	Krav kapitel 4: Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet	40
4.3.5	Krav kapitel 5: Effektivitet	45
4.3.6	Krav kapitel 6: Förpackningar	46
5	Kommentarer till bakgrunden, i detalj	67
6	Diskussion och slutsatser	67

1 Sammanfattning

Remiss av kriterier för rengöringsmedel utfördes i alla nordiska länder förutom Island under perioden 2 oktober 2017 till 1 december 2017. Det organiserades ett nordiskt remisswebinar i november. Det kom totalt 39 svar från olika remissinstanser.

De områden som hade lyfts fram som de största ändringarna jämfört med generation 5 fick mest kommentarer. Mest kommenterades alltså följande krav:

- Nytt upplysningskrav på hållbara förnybara råvaror (O3)
- Nytt krav på hållbart producerad palmolja (O4)
- Förbud mot det sensibiliserande konserveringsmedlet MI (O8)
- Nya krav på förpackningar som främjar cirkulär ekonomi (O16)
- Nytt krav på skummunstycken i sprayprodukter (O18)

Kommentarerna på krav O3-O4 om förnybara råvaror och palmolja kretsar främst kring att det tar tid att implementera sådana krav och att producenterna inte gärna vill uppge vilka leverantörer de har för sina förnybara råvaror. Det har också inkommit kritik mot hur Nordisk Miljömärknings krav föreslår att RSPO:s certifiering ska användas. Det inkom även positiva kommentarer kring kraven och det finns intressenter som tycker att Nordisk Miljömärkning borde sätta strängare krav till förnybara råvaror.

Kommentarerna rörande O5 och O8 handlar främst om konserveringsmedel och den striktare begränsningen av sensibiliserande konserveringsmedel samt uteslutandet av MI (metylisotiazolinon).

Kravet om förpackningsåtervinningsdesign (O16) har kommenterats mycket. Kommentarerna handlar främst om etiketternas material, förbud mot svarta förpackningar samt om huruvida det är möjligt att ställa krav som begränsar möjligheten att använda olika material i kapsyl och flaska.

Det nya kravet på skummunstycken (O18) har också kommenterats mycket och har efter kommentarerna justerats för att öppna upp för fler typer av skummunstycken.

Kommentarerna i O6 rör framförallt VOC, fosfor och mikroplaster. Efter remiss har justeringar gjorts gällande dessa.

De striktare gränserna på parfymer i O7 har också kommenterats mycket.

Några krav blev justerade efter remissen baserade på inkomna remisskommentarer.

Till de större justeringarna som gjorts efter remissen hör borttagande av Challengetest ur kravet på konserveringsmedel (O8), justeringar av kravet på återvinningsdesign (O16), tillägg av ett nytt återvinningsdesignkrav för pouches, justering av kravet på ämnen som inte får ingå (främst VOC, mikroplast och fosfor) samt ett eget avsnitt för golvvårdsmedel.

2 Om remissen

Remissen gäller rengöringsmedel och genomfördes under perioden 2 oktober 2017 till 1 december 2017. Under remissperioden organiserades det ett nordiskt remisswebinar för att presentera och diskutera kriterieförslaget. På remisswebinaret deltog olika intressenter, men framförallt licensinnehavare.

I denna sammanställning är alla kommentarer insamlade och besvarade av Nordisk Miljömärkning. Syftet är, förutom att samla in alla kommentarer, att visa hur externa synpunkter har påverkat kraven. Nordisk Miljömärkning är tacksam för alla svar som hjälper oss i vår utveckling och hjälper oss att se till att arbetet med kriterierna följer standarden ISO 14024.

Vid remissen önskades det speciellt svar på följande viktiga förändringar jämfört med generation 5:

De största ändringarna som gjorts i denna generation av kriterierna är:

- Nytt upplysningskrav på hållbara förnybara råvaror (O3)
- Nytt krav på hållbart producerad palmolja (O4)
- Förbud mot det sensibiliserande konserveringsmedlet MI (O8)
- Förenkling och harmonisering av de olika produkttyperna samt justering av gränsvärden för ekotoxicitet och bionedbrytbarhet enligt dem. (O10-O12)
- Nya krav på förpackningar som främjar cirkulär ekonomi (O16-17)
- Nytt krav på skummunstycken i sprayprodukter (O18)

3 Sammanställning av inkomna svar

Totalt svarade 40 remissinstanser. Av dessa godkände 5 förslaget, 4 motsatte sig förslaget och 33 tog inte ställning men 23 av dem lämnade kommentarer.

Tabell 1: Sammanställning av svaren. Kolumnerna visar: A. Bara kommentarer, B. stöder förslaget, C. Stöder förslaget med kommentarer, D. Avstår från yttrande och E. Förkastar förslaget med motivering.

Land	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.	Totalt
Danmark	6			2		8
Sverige	7		3	3	4	17
Finland	5		1	2		8
Norge	4		1	2		7
Island						0
Totalt	23		5	9	4	40

Tabell 2: Danska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Dagrofa aps	X				
Dansk Vask-, Kosmetik- og Husholdningsindustri (VKH)	X				
Forbrugerombudsmanden				X	
Miljøstyrelsen	X				
Novozymes	X				
Rema1000				X	
Reckitt Benckiser	X				
Suztain A/S:	X				
Σ Danska svar:	6			2	

Tabell 3: Svenska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
AkzoNobel	X				
Boverket				X	
Cleano	X				
Emballator Växjöplast	X				
Folkhälsomyndigheten				X	
Gipeco	X				
IIH					X
Kemikalieinspektionen			X		
Kommerskollegium					X
Kosmetik- och hygienföretagen (KoHF)					X
LACTIPS					X
Naturskyddsföreningen			X		
Sveriges Kommuner och Landsting				X	
Unilever	X				
Enitor AB	X				
Svenskt Vatten			X		
pKS Earth Adaption	X				
Σ Svenska svar:	7		3	3	4

Tabell 4: Finska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förfästar förslaget med motivering.
Diversey Oy + Diversey Europe	X				
Kemvit Oy			X		
KiiltoClean Oy	X				
Teampac Oy				X	
Teknokemian yhdistys ry	X				
Thor	X				
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES				X	
UPM Raflatac	X				
Σ Finska svar:	5		1	2	

Tabell 5: Norska remissvar

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förfästar förslaget med motivering.
Framtiden i våre hender			X		
Havforskningsinstituttet				X	
Lilleborg	X				
Orkla Home & Personal Care	X				
Regnskogfondet	X				
Wilhelmsen Chemicals AS				X	
Romerike Avfallsforedling IKS (RAF)	X				
Σ Norska svar:	4		1	2	

4 Kommentarer till kriterierna i detalj

De enskilda kommentarerna från remissinstanser samlas och grupperas i detta avsnitt och följer siffrorna på kraven i remissutkastet till kriterier. En del av remissinstanserna har kommenterat flera områden i remissutkastet och kommentarer är sedan indelade efter tema. Nordisk Miljömärkning har givit svar på remisskommentarerna och det har gjorts gemensamt om det finns flera rådgivande organ som har kommenterat på samma tema.

Mest kommenterades krav på förnybara råvaror och palmolja (O3-O4), klassificering av ingående ämnen (O5) förbud mot det sensibiliserande konserveringsmedlet MI (O8), återvinningsdesign (O16) samt nytt krav på skummunstycken i sprayprodukter (O18).

4.1 Generella kommentarer

Gipeco

Behöver minst 2 år från det att nya kriterier fastställs för golvvårdsmedel till dess att tidigare kriterier blir ogiltiga

Att vidareutveckla och miljöanpassa ett golvvårdsmedel tar betydligt längre tid jämfört med vad som krävs för ett rengöringsmedel. Vanligen krävs 6-12 månader enbart åt momentet långtidsstudier i verkliga miljöer för att kunna bedöma om produkten lever upp till förväntningarna.

Det är således mycket viktigt för oss att erhålla tillräckligt lång tid från det att nya kriterier fastställs till dess att tidigare kriterier blir ogiltiga. ***En tidsperiod på 2 år anser vi är ett minimum för att tillverkare av golvvårdsmedel ska ha en rimlig chans att klara av uppdaterade krav.*** Risken är annars att vi inte kommer klara av att upprätthålla miljömärkning på våra golvvårdsmedel. Det skulle leda till att denna typ av produkter hamnar utanför Svanens värld och det tycker vi vore mycket olyckligt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och förstår att det tar tid att vidareutveckla produkterna för att möta miljömärkningskraven. Nordisk Miljömärkning har som standard en övergångstid på 1 år vid kriterierevisioner. För denna produktgrupp blir övergångstiden 18 månader.

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen tillstyrker förslaget med följande kommentarer:

- Definitionen av mikroplaster behöver förtydligas när det gäller vad som ska anses vara en plastpartikel.
- Hänvisningen till OECD 301 A-F är inte tillämplig för mikroplaster och behöver tas bort.

Kemikalieinspektionen är övergripande positiv till de förslag till ändrade kriterier som Svanen redovisar. Nedan redovisar vi några detaljsynpunkter

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se mer detaljerade kommentarer under O6 gällande mikroplaster.

Naturskyddsföreningen

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen har tagit del av förslaget till reviderade kriterier för "Svanenmärkning av Handdiskmedel" och "Svanenmärkning av Rengöringsmedel". Naturskyddsföreningen anser att miljömärkning är ett viktigt instrument i omställningen till ett mer hållbart samhälle. I brist på tillräckligt restriktiv lagstiftning spelar miljömärkningen en viktig roll i utfasningen av miljö- och hälsofarliga ämnen och omställningen till produkter med mindre klimatbelastning. De reviderade kriterierna för "Handdiskmedel" och "Rengöringsmedel" är i huvudsak bra och Naturskyddsföreningen anser att de omfattar och reglerar de flesta kända problemområdena inom berörda produktkategorier. På några punkter menar vi dock att det är både relevant och möjligt att ytterligare skärpa kriterierna.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se mer detaljerade kommentarer under respektive krav där ni lämnat kommentarer.

Svenskt Vatten

Vi tycker båda kriterierna - 025 Handdiskmedel och 026 Rengöringsmedel - är bra utformade. Det är bra att Svanen exempelvis skärpt kraven vad gäller produktionen av palmolja och förbud mot allergena konserveringsmedel i båda produktgrupperna. Och att de båda nya miljökriterierna för 025 Handdiskmedel och 026 Rengöringsmedel kräver att alla tensider måste vara anaerobt nedbrytbara (gällde redan tidigare kriterieverationer).

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet. Se vidare mer detaljerade svar under krav O6.

IIH

Sammanfattningsvis avstyrker vi förslagen till reviderade kriterier för rengöringsmedel och handdiskmedel och menar att de måste omarbetas.

Uppdatering av säkerhetsdatablad

Från Svanens sida förekommer det att man begär att säkerhetsdatablad ska uppdateras med en viss frekvens, vilket inte är i linje med gällande lagstiftning. Ett sådant krav innebär en orimligt tung administration för företagen, som ofta har hundratals produkter i sitt sortiment. Kravet är dessutom meningslöst om handläggare inte har kompetens att upptäcka brister och felaktigheter i säkerhetsdatabladen. Ett praktexempel på detta är Aksab Kemi AB (med ett stort antal Svanen-märkta produkter) som stämts i Patent- och marknadsdomstolen enligt lagstridighetsprincipen p.g.a. sina felaktiga säkerhetsdatablad.

Kriteriedokumentens giltighetstid

IIH anser att det är viktigt med långa giltighetstider för Svanens kriteriedokument. Tidig information om nya kriterier är också mycket viktig. Detta eftersom den administration som krävs för att svara upp emot kraven, dokumentera, inhämta intyg från råvaruleverantörer etc. är så krävande och tidsödande.

Licenskostnad/"Mängdrabatt"

Inom vissa produktområden tillämpar Svanen "mängdrabatt" på licensansökningar. Detta är en modell som får till konsekvens att små företag med något fåtal produkter betalar lika mycket som företag som anmäler flera produkter. Den ordningen leder till att företag söker sig till Bra Miljöval i stället för till Svanen.

Intyg från råvaruleverantörer

IIH har i många år påtalat det administrativa problemet med krav på intyg från råvaruleverantörer och redan för många år sedan har IIH informerats om att Svanen bygger en databas för att underlätta administrationen kring råvaruintygen. Vi har nyligen informerats om att databasen nu är på gång, men ännu inte fått klartecken på att den är i praktiskt bruk. Vi påminner därför igenom om detta problem och det administrativt betungande arbete råvaruintygen innebär för berörda företag.

Miljömärkningskriteriernas fokus

IIH kan konstatera att Svanens kriterier nuförtiden fokuserar på arbetsmiljö samtidigt som det kan ifrågasättas om miljömärkningen alls har någon positiv effekt på miljön. Flera av de problem vi påtalat riskerar att leda till att Svanen underminerar sitt eget varumärke.

Svanens arbetsformer

IIH ser också problem i Svanens nuvarande arbetsformer i samband med kriterierevidering. Vi föreslår att branschen i ett tidigare skede involveras i arbetet – detta för att undvika att remissförslag innehåller krav som innebär betydande problem för branschen. Den nuvarande situationen innebär att arbetet för berörda företag och för oss som branschorganisation blir tungt, när vi kommer in och ska ge synpunkter först när kraven formulerats i en remiss. För företagen krävs ett betydande arbete med att bedöma och beräkna konsekvenserna av förändringar som förts in i remissförslag. Därför föreslår vi att Svanen i ett tidigt skede arrangerar någon form av kriteriemöte/workshop, utan att för den skull behöva gå tillbaka till den modell som gällde långt tillbaka i tiden då expertgrupper arbetade med kriterierna. Företagen konstaterar att nuvarande arbetssätt drar stora resurser, som bättre skulle kunna användas t.ex. i syfte att uppnå resultat som innebär större miljöförbättringar. Frågan är om det inte rent av behövs ett helt nytt ”grepp” istället för att fortsätta i samma hjulspår där kriterierna hela tiden ”skruvas åt”

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se vidare mer detaljerade svar under krav O6. När det gäller säkerhetsdatablad så används de vid handläggning av licensansökan för den specifika produkt som ansökan gäller. Säkerhetsdatabladet ska vara uppdaterat enligt gällande europeisk lagstiftning vid ansökningstillfället. Nordisk Miljömärkning har uppdaterat sina interna rutiner kring hantering av säkerhetsdatablad.

Övergångstiden för Nordisk Miljömärkning är minst ett år från att nya reviderade kriterier beslutas tills att de föregående slutar gälla. För detta dokument kommer övergångstiden att vara 18 månader och Nordisk Miljömärkning hoppas att det kommer att fungera för producenterna.

Kommentaren om avgifterna och en eventuell ”mängdrabatt” tolkar vi som att det handlar om när företag fått rabatt på ansökningsavgiften, vilket har givits i vissa fall då ett företag samtidigt ansökt om licens för produkter inom angränsande produktgrupper. Denna rabatt har givits eftersom det då innebär mindre utgifter i samband med handläggning såsom exempelvis att endast ett kontrollbesök har behövts göras som täcker flera licenser. Licensavgiften rabatteras dock inte. Nordisk Miljömärkning förstår att det kan vara svårt och tidskrävande att samla in råvaruintyg från råvaruleverantörer, men att Nordisk Miljömärkning fortsatt ser det som ett relevant sätt att dokumentera vad respektive råvara innehåller. Kemtekniska databasen har startats upp och ett arbete har påbörjats med att fylla den med data och vi bedömer att den framöver kommer att spara tid och resurser både internt nordiskt och hos råvarutillverkarna som sänder informationen om sina råvaror. Nordisk Miljömärkning tror därför att detta kommer att underlätta för råvaruleverantörer samt producenter av de Svanenmärkta produkterna. Nordisk Miljömärkning har fortsatt fokus på miljöaspekterna gällande de Svanenmärkta produkterna, men ser också behov av att inkludera krav på hälsa där det är relevant att göra det för att säkra att produkterna inte påverkar användaren mer än nödvändigt.

Nordisk Miljömärkning har under denna revision inkluderat producenter och råvarutillverkare vid flertal tillfällen för att insamla underlag, t.ex. vid insamling av information om förnybara råvaror, förpackningar och parfymer. I andra produktgrupper har Nordisk Miljömärkning valt att kalla till stora möten med många producenter på en gång, men då har det varit svårt för respektive företag att delge sina kommentarer i samma rum som sina konkurrenter så Nordisk

Miljömärkning väljer nu oftast att kontakta företagen ett i taget för att få in värdefull input. I denna revision har inte fokus varit på att "skruva" på gränserna utan fokus har varit på råvaror och förpackningskravens nya utformningar, så Nordisk Miljömärkning har på så sätt utvecklat kriterierna på ett nytt sätt i denna revidering. Nordisk Miljömärkning har även pågående verksamhetsprojekt där kriterieprocessen sker i stegvis utarbetning av kraven och samtidigt delavstämningar med externa parter innan den slutliga remissen för att se hur sådan löpande avstämning med branschen kan bidra till input på ett tidigt stadium i processen.

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

KoHF does not support the criteria proposals for hand dish wash liquid and all-purpose cleaners. We believe that the proposed changes make it very difficult to put products on the market that fulfills the demands for quality and functionality. Our answer is common for both hand dish wash liquid and cleaning products.

The Nordic Ecolabelling

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling have made the requirements more stringent in this generation of the criteria, the main changes have however not been on performance tests but rather on the ingoing substances. Your more detailed comments have been placed further down in the document under each requirement.

Kommerskollegium

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att det remitterade förslaget om reviderade kriterier för Svanenmärkning av rengöringsmedel omfattas av anmälningsskyldighet enligt direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsskyldighetsdirektivet) om Svanenmärkning av rengöringsmedel har en faktiskt bindande effekt på den berörda marknaden. Vidare bedömer kollegiet att kriterierna inte behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt artikel 5.1 i anmälningsskyldighetsdirektivet ska EU:s medlemsländer anmäla förslag till nya eller förändrade tekniska regler om varor till Europeiska kommissionen (kommissionen).

Kollegiet har tidigare utrett frågan om kriterier för Svanenmärkning kan utgöra anmälningsskyldiga tekniska regler.¹ I utredningen konstateras att Svanenkriterierna, som statliga frivilliga märkningskrav, kan innehålla faktiskt tvingande tekniska föreskrifter och att de därför bör anmälas till kommissionen. Vidare har kollegiet tidigare funnit att Svanenmärkning av hygienprodukter², kosmetika³, städtjänster⁴, rengöringsmedel för livsmedelsindustrin⁵, fasta bränslen⁶, babyprodukter med textilier⁷, flytande och gasformiga bränslen⁸ och renoveringsprojekt⁹ omfattas av anmälningsskyldighet.

Vad gäller de remitterade kriterierna för Svanenmärkning av rengöringsmedel finns flera produktkrav som en licensinnehavare måste uppfylla för att få använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Som exempel kan nämnas kraven gällande hållbart producerad palmolja (04) samt förpackningsmaterial och mängd

förpackning som främjar cirkulär ekonomi (016-017). Vidare finns krav på att sprayprodukter ska ha permanent skummunstycke med skumnät (018). Krav på varors egenskaper utgör tekniska specifikationer enligt anmälningsdirektivet vilka kan aktualisera anmälningsplikt.¹⁰

Anmälningsplikt enligt anmälningsdirektivet gäller inte enbart för rättsligt tvingande krav vid saluföring av en vara, utan även faktiskt tvingande krav faller inom definitionen. Krav kan vara faktiskt tvingande om de på olika sätt påverkar näringsidkares och konsumenters handlande genom att de uppfattas som bindande och därmed får verkan enligt sitt innehåll.¹¹ Kollegiet bedömer att förslaget omfattas av anmälningsplikt enligt anmälningsdirektivet om Svanenmärkning av rengöringsmedel genom åren har blivit så etablerad och efterfrågad på marknaden att man som tjänsteleverantör måste kunna erbjuda märkningen för att komma in på den berörda marknaden. Denna fråga är Miljömärkning Sverige AB bättre lämpad att avgöra. Om Miljömärkning Sverige AB bedömer att så är fallet, rekommenderar kollegiet att en anmälan görs innan de remitterade kriterierna träder ikraft. Kommerskollegium bistår gärna med information och tips om hanteringen av anmälningar enligt anmälningsdirektivet.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Enligt tjänstedirektivet¹² är Sverige skyldigt att anmäla nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet till kommissionen.

I remissen ställs ett antal krav för att erhålla Svanenmärkning för rengöringsmedel. Vissa av dessa krav rör hur medlet ska testas av laboratorier. Deras verksamhet utgör en tjänsteverksamhet som omfattas av tjänstedirektivet, vilket aktualiserar frågan om anmälningsplikt.

Enligt kollegiets uppfattning kan den typ av statlig¹³ certifiering som Svanenmärkningen utgör anses vara ett krav i tjänstedirektivets mening.

Definitionen av krav är bred och omfattar inte bara bindande lagstiftningsåtgärder.¹⁴ Anmälningsplikten förutsätter emellertid att tjänsteleverantören måste uppfylla det aktuella kravet för att få tillträde till, eller utöva, tjänsteverksamheten. Därav följer att krav som är frivilliga i regel inte omfattas av anmälningsplikten.

Även om de aktuella kriterierna till sin effekt skulle bli bindande på grund av Svanenmärkningens ställning på marknaden för rengöringsmedel, behövs dock ingen anmälan enligt tjänstedirektivet eftersom de då bör anmälas enligt anmälningsdirektivet¹⁵ för tekniska regler.¹⁶

Fotnoter till Kommerskollegiums remissvar

¹ Kommerskollegium, dnr 2015/00018.

² Kommerskollegium, dnr 2015/02131.

³ Kommerskollegium, dnr 2016/00105.

⁴ Kommerskollegium, dnr 2016/00405.

⁵ Kommerskollegium, dnr 2016/01001.

⁶ Kommerskollegium, dnr 2016/01576.

⁷ Kommerskollegium, dnr 2016/01979.

⁸ Kommerskollegium, dnr 2017/00247.

⁹ Kommerskollegium, dnr 2017/00647.

¹⁰ Artikel 1.1 c.

¹¹ Jfr EU-domstolens resonemang i mål 249/81, kommissionen mot Irland (Buy Irish), punkterna 28-30.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5

¹³ Det är Nordiska miljömärkningsnämnden, ett organ som inrättades av de nordiska konsumentministrarna (men som nu styrs av Nordiska ministerrådet för miljö) som fastställer de produktspecifika kriterierna för Svanenmärkning. Nämnden fattar beslut efter förslag som de nationella miljömärkningsorganisationerna förbereder genom samarbete i den samnordiska föreningen Nordisk Miljömärkning

¹⁴ Begreppet ”krav” omfattar enligt tjänstedirektivets artikel 4.7 varje ”skyldighet, förbud, villkor eller begränsning som föreskrivs i medlemsstaternas lagar eller andra författningar eller som följer av rättspraxis, administrativt förfarande, regler från yrkesorganisationer eller kollektiva regler som yrkessammanslutningar eller andra branschorganisationer har antagit som ett led i utövandet av sitt rättsliga oberoende”.

¹⁵ Direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster

¹⁶ Artikel 15.7 i tjänstedirektivet.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för remissvaret. Vi har noterat kommentarerna men då de inte specifikt handlar om innehållet i förslaget till reviderade kriterier för Svanenmärkta rengöringsmedel väljer Nordisk Miljömärkning att inte svara i denna remissammanställning.

4.2 Produktgruppsavgränsning

4.2.1 Vad kan Svanemärkas?

Diversey

p5: the listing of the product group is not clear for the wash polish / wash and wax; as well as the sentence misleading regarding containing micro-organism. it could be understood that the micro-organism is in both product types.

p 6: I am not clear of the definition for the spray professional. my understanding is it covers RTU professional that come in shape of spray so it is also covering the RTU spay professional for window which would not be then in the RTU window cleaning professional

The Nordic Ecolabelling

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We will clarify the product group definition to avoid misunderstandings. The sentence concerning wash polishes and microorganisms should have been two sentences to avoid confusion. This will be changed in the updated criteria document. The Nordic Ecolabelling has chosen to set different requirements on RTU professional and RTU window cleaners due to the different content in the products, ie the CDV-values of the window cleaners is far from the limit of other RTU professional products.

Enitor AB

Aven rengöringsmedel för mjuka golv (textila) bör kunna miljömärkas.

2016 såldes 3,4 miljoner kvadratmeter textila golv. Därmed fick detta golv en marknadsandel på 13 %. Försäljningsökningen 2016 var 21 %. Golvbranschen konstaterar i sin verksamhetsberättelse för 2016 att textila golv ökar stort (största ökningen bland samtliga golvv se bilaga ”golvbranschens-verksamhetsberättelse-2016-endast-statistik ”). Siffrorna för 2017 finns ännu inte tillgängliga men kommer

troligen att ligga på ungefär samma nivå eller öka något trots en viss stagnation av nybyggandet enligt Lars Andersson, 0703-252548, på Interface AB (ledande tillverkare av textila plattor).

Textila golv läggs nu in i ökande omfattning i kontor, hotell och allmänna utrymmen. Ett exempel på detta är Miljömärkning Sveriges nya kontor på Västmannagatan 2 i Stockholm.

Svanenlicensierade städtjänster efterfrågar/premierar miljömärkta rengöringsmedel.

Den textila golvytan att städa ökade under 2016 med 3,4 miljoner kvadratmeter. Här finns alltså både potential och styrbarhet. Enligt remisutkastet går det dock fortfarande inte att miljömärka rengöringsmedel för textila golv vilke vi tycker är fel och bör justeras.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för remissvaret. Nordisk Miljömärkning har i denna generation av kriterierna valt att utvidga kriterierna med rengöringsmedel till textila golv. Produkterna i denna generation som nu ingår är kemiska produkter som uppfyller befintliga krav för rengöringsmedel till professionellt bruk.

4.3 Kommentarer till de individuella kraven

4.3.1 Krav kapitel 1 Generella krav

Definition av ingående ämnen

Unilever

Placing requirements on substances known to be released from the ingredients is not quantifiable and has no practical means of execution for the producer. The Nordic Ecolabel needs to be more precise about what they are trying to exclude from products within the scheme and specify these specific ingredients and their sources.

The Nordic Ecoballling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The text regarding what is meant by ingoing substances is a standard text within all chemical technical criteria document in the Nordic Swan Ecolabel. The definition is there to give information on what Nordic Ecolabelling considers to be impurities and what is considered as ingoing substances. "Substances known to be released from ingoing substances" refers to for example formaldehyde, arylamine and in situ-generated preservatives. Such substances are also considered to be ingoing and should fulfil the requirements.

Novozymes

PART 1: General requirements / definitions

We welcome that the definition section is very clear on what is considered ingoing substances and what is considered impurities. We also appreciate that there is a lower limit for when impurities are relevant for the evaluation.

This is in stark contrast to the EU flower criteria where some impurities now have no limit. This means, if taken literally, that pure drinking water cannot get the EU flower label for detergents as it contains traces of phosphates.

We do have one comment. We believe that the important part for an ecolabelled detergent must be to evaluate the impurities left in detergent above 0,01% and that this in itself gives sufficient protection from unwanted impurities. It seems redundant to also set a limit for the raw materials. And since some raw materials make up a majority of the detergent, while others are present at very low concentrations, it means that raw materials in low concentration are in effect judged more harshly than raw materials in high concentration; with no added protection from unwanted impurities in the detergent.

Regardless, there appears to be an error in the document. The requirement is stated as

“Impurities in the raw materials exceeding concentrations of 1,0 %”

however, the number in the explanatory parenthesis following it, reads

“(≥ 0,1000 w-%, ≥ 1000 mg/kg)”

Our proposal

Delete:

~~• *Impurities in the raw materials exceeding concentrations of 1,0 % (≥ 0,1000 w-%, ≥ 1000 mg/kg) are always regarded as ingoing substances, regardless of the concentration in the Nordic Swan Ecolabelled product.*~~

...or at the very least correct the explanatory parenthesis to match the proposed requirement:

“(≥ 1,0000 w-%, ≥ 10000 mg/kg)”

Please note that the explanatory parenthesis is also incorrect in Appendix 2 and Appendix 3.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments and will correct this in the final criteria document. Concerning your comment regarding impurities the Nordic Ecolabelling strives toward raw materials with low levels of impurities and has therefore chosen to keep the requirement regarding the amount of impurities in the raw material.

Gipeco

Avslutningsvis vill vi påpeka två felaktiga hänvisningar. Under ”1 Generella krav. Definition” nämns ”den Svanenmärkta kosmetiska produkten”. Antar att ”kosmetiska” ska bort.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren och rättar felet.

O1 Beskrivning av produkten

III

Kravet på doseringsanvisning behöver ändras och utformas i linje med Upphandlingsmyndighetens kriterier för kemisk-tekniska produkter för professionell hygien, rengöring och underhåll: ”För produkter med manuell dosering ska doseringsanvisningar finnas på förpackning eller i produktblad”.

Upphandlingskravet är alltså att dosering anges antingen på etikett eller i produktblad. Vår bedömning är att det är rimligt att lämna detta beslut till tillverkaren, som kan avgöra hur märkningen ska utformas för att all lagstadgad information ska få plats och bli tydlig. Vi accepterar alltså inte kravet att doseringsangivelser ska finnas på etikett.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. I kravtexten står det att producenten ska ha doseringsanvisningar på etiketten då städare generellt har med sig rengöringsmedlet men inte produktdatabladet när de städar. Nordisk Miljömärkning vill uppmuntra till korrekt dosering och väljer därför att behålla detta krav, som även funnits i tidigare generation av kravet.

O2 Klassificering av produkt

KiiltoClean Oy

H318 restriction is general. According to the background document, it should be for spray products only.

The Nordic Ecolabelling's comments

Thank you for your comment. There was a mistake in the English version of the criteria that is corrected. As we only allow foam product, H318 is no longer restricted.

Cleano

Kravet på att produkten inte får vara märkt med H318 (vid sprayprodukt). Det är ett orimligt krav eftersom risken att få produkten i ögonen vid sprayning med skumtrigger är oerhört liten dessutom är det mycket svårt att formulera en effektiv produkt utan denna märkning. Skummunstycke kommer vi att motsätta oss. Men det kommer längre ned.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan.

Dagrofa aps

Et sprayprodukt vil fremover ikke kunne få Svanemærket, hvis det er klassificeret med H318, forårsager alvorlige øjenskader.

Vi mener ikke det er sandsynligt, at forbrugeren sprøjter sig i øjnene. Med det nye krav til sprayflasken, som fremover skal have skummet eller anden aerosolreducerende foranstaltning, er det endnu mere usandsynligt, at forbrugeren får det i øjnene.

De fleste rengøringsprodukter indeholder tensider og en stor del af tensiderne klassificeres med H318. Det kan blive meget svært, at fremstille effektive Svanemærkede sprayprodukter i fremtiden.

Mit argument for at rengøringsmidler på spray også skal kunne bære klassificeringen H318 er, at vi risikerer at få ineffektive Svanemærkede produkter som forbrugeren så fravælger. Eller alternativt, at forbrugeren overforbruger sit Svanemærkede produkt.

Samme argumentation som for ethanol.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan.

VKH

Den uddybende tekst i den engelske version i tabel O2 om H318 mangler.

(Oversættelse af: Forbudet gjelder kun for sprayprodukter (både konsument och professionella).

Vi har förståelse för önsket om, at svanemärkede produkter er så lidt faremærkede som muligt. Vi mener imidlertid, at man går for vidt ved at ekskludere sprayprodukter med H318 over én kam. Vi foreslår, at man tillader sprayprodukter med H318, når der er tale om baderumsspray. Det er et populært produkt, og man risikerer at forbrugerne vil fravælge det miljørigtige valg, og i stedet vælge et konventionelt produkt, da den nemme anvendelse af sådan en spray muligvis vægtes højere, end hensynet til miljøet. En baderumsspray uden klassificering med H318, vil ikke kunne efterleve kravene til effektivitet. Da der desuden er et generelt krav om skumdannelse (O18 b), når man laver sprayprodukter, er det vores overbevisning, at risikoen for øjenskade i forvejen er tilstrækkeligt nedsat.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Felet i det engelska dokumentet har rättats. Förbud mot H318 fanns redan i kriteriegeneration 5, dock det gällde då enbart spray produkter och inte skumprodukter. I denna generation av kriterierna har detta tagits bort då alla produkter nu är skum. Kravet på effektivitetstest säkrar att produkterna är av god kvalitet. Nordisk miljömärkning väljer att behålla kravet.

IIIH

Undantaget avseende professionella produkter, där klassningen Skin Corr 1A, 1B, H314, är satt på grund av pH, tycker vi är bra.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för ert stöd gällande klassificering.

Unilever

There is a tendency for H412 on concentrated products due to classification of many surfactants. The exclusion of H412 will drive towards less concentrated products which would conflict with general LCA principles where concentrated products improve the environmental impact across the lifecycle of the product. We suggest to allow for H412 classification. An option to open up for H412 classification would be to include a statement similar to the following “this product is intended to be used in its dilute form and has been evaluated to be safe when used correctly and according to instructions”.

H334 H317: The hazard associated with this statement is usually minimized through different packaging options (such as that which is required in this ecolabeling criteria: inclusion of a foaming trigger on sprays) we therefore would recommend that products which trigger these hazard statements show the risk minimizing steps they are taking before placing the product on the market.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling has a guidance document stating that a Nordic Swan Ecolabelled product cannot be classified as hazardous to the aquatic environment, ie the Nordic Ecolabelling will not open up for products classified with H412. Further it is mentioned in the same guidance that when relevance, potential and steerability and risk for exposure are high, requirements to limit sensitizing substances should be considered.

Novozymes

We propose to remove the part concerning EUH208. O2 is for *classification* and EUH208 is not a classification, it is a labelling phrase.

The concentration limit of enzymes for the warning phrase EUH208 on allergic reaction is 0.1 % as active enzyme protein. If enzyme dosage is limited to less than 0.1%, this may potentially impact some products and hinder innovation into new and improved enzymatic solutions. Even if the enzyme as active enzyme protein exceeds 0.1%, exposure of enzymes is minimal due to the product design of the cleaning agent.

In addition, the label provision gives sufficient warning, as the intent of the allergy phrase is to alert already sensitized individuals. The label provision is not, and should not be perceived as, a “semi-hazard-classification-category” on its own and therefore it does not belong in criteria O2 concerning the classification of the product. However, if it is the wish of Nordic ecolabelling to restrict e.g. skin contact allergens in this category, in order to protect sensitized individuals, we propose that it be specifically stated, e.g. by footnote or ** notation, that enzymes are exempted from the EUH208 part of the requirement. This would also be in line with the general exemption for the enzymes themselves already in O5.

Our proposal:

CLP Regulation 1272/2008		
Hazard class	Signal word, Category code	Hazard statement
Respiratory or skin sensitising	Danger, Resp. Sens. 1, 1A or 1B	H334
	Warning, Skin Sens. 1, 1A or 1B	H317
	DELETE: or products labelled EUH208: “Contains (name of sensitising substance). May cause an allergic reaction.”	

Nordic Ecolabelling

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The text will be updated regarding EUH208 so that it makes more sense.

4.3.2 Krav kapitel 2: Sustainable raw materials

O3 Hållbara råvaror

Naturskyddsföreningen

Det är mycket positivt att kraven på förnybar råvara, inte minst råvara från oljepalmen, skärps. Av klimatskäl är det centralt av branschen arbetar aktiv för att öka andelen råvara av förnybart ursprung. Det är numera väl etablerat att storskaligt producerad palmolja är förknippad med allvarliga konsekvenser för människa och miljö, varför Naturskyddsföreningen stödjer kravet på att samtliga råvaror från oljepalmen ska vara certifierade.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och tackar för ert stöd.

VKH

Det er en del af VKH-virksomhedernes strategi at øge andelen af bæredygtige råvarer. Eksempelvis tilbydes Mass Balance certificerede råvarer til alle relevante kunder.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och ert stöd gällande förnybara råvaror.

Diversey Europe and Diversey Oy

03.sustainable raw material: 1 & 2. This would take quite some time to implement. There is also a need for definition for renewable material to have a clear and shared understanding. the list of source (eg palm oil ... beeswax) could be understood as just covering those few raw materials. regarding palm oil derivative, we don't have the full overview yet but it could be that there are not all yet certified.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have added a definition to the background document. Renewable raw materials are defined as a raw material originating from biological material which is renewed continuously in nature within the immediate future, such as cereals and wood (European standard EN 16575:2014). The list of sources will be updated to make it clearer that all types of sources are included in the requirement.

IIIH

Eftersom en Svanen-märkt produkt har ett fastställt recept som inte får ändras, blir det svårt för företag att kontinuerligt arbeta med att öka andelen förnybara råvaror. En sådan förändring kräver i allmänhet en omformulering av produkten. Kravet om mål på företagsnivå ställer också till problem för företag som endast har någon enstaka eller något fåtal Svanenmärkta produkter. Punkt 1 i kriterieförslaget behöver därför tas bort.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Producenterna förändrar sitt Svanemärkta sortiment; ökar antal produkter, ändrar recept, ändrar namn på produkter. Sortimenten är alltså inte statiska och vid alla ändringar och justeringar på produkterna kan man tänka på att öka mängden hållbara förnybara råvaror. Ett mål kan till exempel vara att öka inköpen av RSPO-certifierade tensider som ersätter de icke-förnybara eller ej certifierade tensider som används. Fler och fler alternativa råvaror kommer på marknaden hela tiden. I kravet står det att policyn ska gälla inköp av hållbara förnybara råvaror i Svanenmärkta produkter. Företagets policy kan därför gälla enbart de eventuellt enstaka Svanenmärkta produkter om de väljer så.

AkzoNobel

2a) The proportion of the raw material/constituent part of the raw material/ingredient that comprises renewable raw material or originates from renewable raw material, calculated on an annual basis.

Comment: As long as clear definitions of how the proportion of raw material can be calculated, then this is information that we can share confidentially with Svanen on a product by product basis to aid their certification and accreditation activities. Please provide clear definitions how the % of renewable raw material should be calculated.

2b) What does the renewable raw material consist of (e.g. palm oil, coconut oil, grape seed oil, beeswax)? State the name of the supplier.

Comment: We are happy to name the hydrophobe source associated with our Svanen ingredients as long as this is treated confidentially. However, the suppliers of such sources are considered confidential and will change over time. We do not believe it is appropriate to ask us to disclose such information as this place an undue burden on the vendor, and jeopardizes the competitive health of the market. So long as the raw materials/ingredients are renewable, then it's vendor does not seem a relevant factor.

2c) Does the renewable raw material have any sustainability certification? If yes, state which and at what level of traceability (No Traceability, Identity Preserved, Segregated, Mass Balance, Book & Claim)?

Comment: As far as we are aware, only RSPO has a recognized system of authentication as a traceable sustainable feedstock, one in which we are an audited member. Other sustainable feedstocks will be sourced and monitored in an appropriate manner through our supply chain, until such time that a viable alternative become available and effective for use.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See answer below.

Cleano

2 a) Är denna punkt verkligen genomförbar?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan.

Orkla Home & Personal Care

OHPC ønsker at dere tydeliggjør at dette kravet både omhandler en økning av andelen fornybare råvarer (fra syntetisk til for eksempel plantebaserte råvarer), og at disse må være bærekraftig produsert dersom dette er hensikten med kravet. Vi synes for øvrig at det er for tidlig med kvantitative og tidsbaserte mål. For eksempel så har mange tensider syntetiske ikke-fornybare andeler. Det er på sikt ønskelig å gå over til bio-baserte utgangsstoffer, men dette vil ta tid. Det vil være vanskelig å etterleve krav som krever at andel (X %) skal være fornybart innen et visst antall år, fordi det er for lite informasjon tilgjengelig på nåværende tidspunkt.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling has experiences from licensing cosmetic products and has chosen to make the policy requirement stricter to push the companies to work toward clearer goals to increase the amounts of sustainable renewable raw materials. The companies can then choose to set levels and timeframes that suites them best in their policy as long as the goals can be measured and evaluated to see if they have been fulfilled and whether there are areas where more work is required. We have changed the requirement so that it is not mandatory to state the name of the supplier.

We have added a description of alternative methods of calculating the proportion of the raw material/constituent part of the raw material/ingredient that comprises renewable raw material or originates from renewable raw material in to the background document. We also wish you to state the method you use in the appendix

Unilever

There is understanding that this criterion is in place for the product however, from a company point of view, could be challenging especially in categories which are sold in small countries (such as the Swedish market) and containing small volumes of ingredients. For the Cleaning Products category where most products comprise of >90% water, the challenge to provide this type of documentation could be crippling due to the sheer amount of work. We suggest that the company can show documentation that they are working on increasing their purchasing of sustainable and renewable raw materials and not specifically for this category which is a smaller part of the larger portfolio of products.

It is positive that the Nordic Swan accepts sustainably certified renewables using mass balance.

Please find included a paper published in 2017 which compares the LCI of renewable surfactants vs. fossil based surfactants where the impact is often larger today for renewables compared to fossil based ingredients.

The Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comment. The Nordic Ecolabelling is a consumer label and the requirement on policy therefore has to be on the product, not on company level. Nordic Ecolabelling can however approve policies on company level if they fulfil the requirements, such a timebased and quantitative targets, so that the requirement can be evaluate to show fulfilment and show how further work will be done.

Lilleborg

Vi stiller oss bak kravet om at palmeolje skal være sertifisert. Vi mener imidlertid at avsnittet O3 er utydelig, da det ikke fremkommer om det er andelen fornybare råvarer som skal økes (altså på bekostning av petrokjemisk baserte tensider) eller om det er andelen sertifisert palmeolje av det man allerede anvender (på bekostning av ikke sertifisert). Fordel om målsetningen presiseres mer tydelig, dersom meningen er å gå vekk fra petrokjemiske baserte råvarer.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning menar att man ska öka sina inköp av råvaror som är både förnybara och hållbara samtidigt. Att gå från petrokemibaserade tensider till ej certifierad palm olja är inte helt hållbart. Man kan dock välja även andra hållbara förnybara råvaror (såsom exempelvis rapsolja och tallolja) än RSPO-certifierad palm olja. Nordisk Miljömärkning uppdaterar kravet så att det blir tydligare vad som avses.

Suztain A/S

Der bør stilles krav om, at planter til produktion af rengøringsmidler stammer fra (registrerede) kultur landbrug hvor god landbrugsskik er en forudsætning (som det kendes fra EU)

Dertil må der ikke høstes eller fældes truede plantearter til produktionen af rengøringsmidler og/eller emballage.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren men väljer att inte ställa ytterligare krav i denna kriteriegeneration. Vi ska se på relevansen vid nästa revision.

O4 Certifierade råvaror från oljepalmer

Regnskogfondet

Regnskogfondet takker for muligheten til å delta i høring om Nordisk Miljømerking sine reviderte krav til rengjøringsmidler.

Det er positivt at det innføres et nytt krav til bærekraftig produserte råvarer, spesielt palmeolje. Som Nordisk Miljømerking selv beskriver i sitt bakgrunnsnotat, knyttes palmeoljeproduksjon til store ødeleggelser i form av ødeleggelse av regnskog og torvmyr, med tap av biologisk mangfold og enorme klimagassutslipp som resultat. Industrien knyttes også til menneskerettighetsbrudd, blant annet i form av landran fra lokalsamfunn og utnyttelse av arbeidsstokken. Heldigvis har press fra forbrukere, investorer og innkjøpere ført til at bransjen i dag er i ferd med å endre seg til det bedre. Mange palmeoljeselskaper har påtatt seg forpliktelser om å unngå avskoging i sine operasjoner og leverandørkjeder. Uavhengige evalueringer viser dessverre at det er lang vei igjen å gå. Ingen selskaper oppfyller sine forpliktelser fullt ut, og mange gjør svært små framskritt. Det er derfor svært viktig å opprettholde presset på palmeoljeindustrien og fortsatt kreve kontinuerlige forbedringer.

Regnskogfondet mener at følgende krav bør gjelde for Svanemerking:

- Det skal kunne dokumenteres at det ikke er brukt noen råvarer som har bidratt til avskoging.
- Leverandører av råvarer med avskogingsrisiko skal forplikte seg til at hele deres produksjons- og leverandørkjede skal være avskogingsfri.

Regnskogfondet er enig med Nordisk Miljømerking i at RSPO-standarden ikke er god nok til å garantere at sertifisert palmeolje ikke knyttes til avskoging eller menneskerettighetsbrudd. Kriteriene er for svake og kontrollmekanismene er ikke gode nok. RSPO-sertifisering kan være et av flere verktøy som kan brukes for å redusere risikoen for tropisk avskoging i leverandørkjedene, men det er langt fra godt nok alene.

Regnskogfondet mener derfor at det foreslåtte kravet («O4: Certifierade råvaror från oljepalmer») om å bruke sertifisert palmeolje fra RSPO-kategoriene Mass Balance (MB), segregert og Identity Preserved (IP) er for svakt, fordi RSPO-sertifisering alene ikke garanterer at oljen er avskogingsfri. MB er blanding av sertifisert og ikke-sertifisert olje, og bør dermed være helt uaktuell. Dokumentert bruk av segregert eller IP palmeolje bør kunne godkjennes som delvis dokumentasjon av at kravene ovenfor er oppfylt, men bare såfremt det legges frem tilleggsdokumentasjon på at leverandørkjeden er helt avskogingsfri og kommer fra produsenter som har forpliktet seg til å unngå avskoging i alle deres aktiviteter. Et alternativ er å kjøpe fra leverandører som er medlemmer av Palm Oil Innovation Group (POIG), som bruker RSPOs sertifiseringssystem men har forpliktet seg til standarder som overgår RSPOs minstestandarder og garanterer at palmeoljen er fri for avskoging og menneskerettighetsbrudd.

Vi er klar over at det er utfordrende å få tak i dokumentert avskogingsfri palmeolje i dag. Vi vet også at flere store aktører jobber seriøst med dette feltet og vil kunne klare å oppfylle kriteriene vi foreslår. For at Svanemerket skal fungere som et kvalitetsmerke som motiverer bedriftene til å ta miljøvennlige valg og som forbrukerne skal kunne stole på at kun gis til de beste i klassen, er det viktig at det ikke settes for lave krav.

Regnskogfondet har följande anbefalningar till producenter av rengöringsmedel:

- Vedta en selskapspolicy och handlingsplan för å rensa leverandörkjeden för produkter knyttet til avskoging
- Reduser bruken av palmeolje der det er mulig
- Bruk kun leverandører som kan bevise at hele deres produksjon er avskogingsfri
- Unngå bruk av RSPO Credits-sertifikater
- Krev sporing av palmeolje til opprinnelse, først til mølle og så til plantasje
- Ekskluder leverandører som fortsetter å ødelegge skog

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och ert stöd i frågan om palmoljekrav. Vi förstår Regnskogsfondens goda intentioner i avskogningsfrågan, men vi saknar tills vidare styrbarhet för att ställa sådana krav. Det enda vi har i dagsläget är RSPO som arbetar för samma mål. För övriga kommentarer se det gemensamma svaret nedan.

Framtiden i våre hender

Vi støtter i all hovedsak forslaget, men syntes Svanemerket bør gå lenger når det gjelder å utelukke palmeolje og foreslår:

Primært: Velg noe annet enn palmeolje.

Sekundært: RSPO-sertifisert palmeolje, men Mass Balance mener vi ikke er godt nok. Segregated og Identity Preserved er ok.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se det gemensamma svaret nedan.

pKs earth Adaption AB

Oljepalmer och växthusgaser

Idag tillåts användning av certifierade oljepalmer i handdiskmedel. Ett förslag är att följa det arbete som Europeiska kommissionen föreslår inom biobränsleområdet.

Europeiska kommissionen föreslår i artikel 26 olika hållbarhetskrav för bland annat flytande biobränslen. De föreslår olika begränsningar av utsläpp av växthusgaser vid olika tidpunkter. Bland annat vill de att utsläppen av växthusgaser skall minska med 85 % för de som startar tillverkning av flytande biobränslen efter januari 2026.

Palmolja ger enligt EUs förnybart direktiv en marginell minskning av växthusgaser jämfört med fossil motsvarighet.

Europeiska parlamentet har föreslagit att fasa ut användandet av palmolja 2020 inom biobränslen.

Det finns en stark kritik mot RSPO certifierade råvaror från oljepalmer. Regnskogar skövlas, skövlingen leder till stora utsläpp av växthusgaser samt det hotar det unika djurlivet i dessa skogar (se bland annat;

<http://www.greenpeace.org/sweden/se/skog/indonesiens-regnskog/palmolja/> och

<http://www.natursidan.se/nyheter/hard-kritik-mot-miljomarkt-palmolja/>).

Vi anser att Svanenkriterierna skall minst följa Europeiska kommissionen och Europeiska parlamentet arbete för en bättre hållbarhet och minskad

klimatpåverkan. Råvaror från oljepalmer skall inte ingå i handdiskmedel. Det finns idag en mängd andra hållbara alternativ. Råvaror från oljepalmer kan därför utfasas till 2020 och därmed följa Europeiska parlamentets motsvarande förslag inom biobränsleområdet.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning är enig i att det vore önskvärt att göra mer angående palmolja och andra hållbara förnybara råvaror. Tyvärr är världen inte där än. Genom att ställa krav på att företaget ska ha en policy att de köper mer hållbart producerade förnybara råvaror och att all palmolja ska vara RSPO på massbalans nivån tvingar vi industrin att jobba med dessa saker och att komma vidare.

Att välja en annan förnybar råvara istället för palmolja, är inte alltid hållbart heller eftersom oljepalmen är den mest rikligt avkastande av de vegetabiliska oljorna (avkastningen är 4-9 gånger högre än andra vegetabiliska oljor)¹ och man skulle behöva mer mark för att producera samma mängd olja med andra oljeplanter.

Det finns idag inte tillräckligt fullt spårbar RSPO palmolja tillgänglig, vilket gör att Nordisk Miljömärkning i denna generation måste nöja sig med massbalans för att få fungerande kriterier. I kommande revisioner ser vi på möjligheten att skärpa kravet.

VKH

En lang række af VKH-virksomhederne er medlem af RSPO og Supply Chain Certificeret til at producere med Mass Balance. En del af certificeringen består i årlige audits af eksternt RSPO Certificerings Bureau. Som en del af audit bliver vores årlige massebalance på indkøb af MB-certificerede råvarer og Afgang/Salg af MB-certificerede råvarer indeholdt i færdige produkter.

Der er ikke krav til at hver enkelt råvare købes hjem som MB-certificeret. Jævnfør ”RSPO Rules for Oleochemicals and its Derivatives”, dateret 1. December 2016 (vedhæftet). Se venligst I kapitel 4.2.3 om “MB claim transfer cross referencing”. Her beskrives at man kan overføre MB-claims fra en råvare til en anden. I praksis betyder det, at vi kan købe ekstra volumen af en MB-certificeret råvare og overføre dette indkøb til et forbrug af en anden råvare der indeholder samme type Oleochemical, men som ikke er købt hjem som MB-certificeret.

I O4 er det formuleret at alle råvarer der består helt eller delvist af palme/palmekerneolie skal være certificerede på mindst Mass Balance niveau. Dertil sættes krav om afregning af massebalance-regnskab på palmeolie råvarer.

Kravet til at alle råvarer skal være MB certificerede kan give udfordringer på råvarer, der ikke er tilgængelige som MB eller er u-forholdsvist dyre som MB. Der bør gives plads til samme MB-claim overførsel som RSPO selv har defineret i standarden. Det kunne eventuelt være en del af kravet at man skal redegøre for at man har forsøgt at få råvaren som MB, men har mødt udfordringer og dermed vælger MB-claim overførsel.

Massebalance-regnskab er en vital del af RSPO Supply Chain Certificeringen, så kravet til afregning i kriteriet bør kunne erstattes med et gyldigt RSPO Supply Chain Certificat.

¹ WWF: Palmolja - presentation i en seminar om palmeolie og kosmetikkbransjen i Oslo i juni 2016

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. I denna generation av kriterierna har Nordisk Miljömärkning valt att alla råvaror godkända enligt RSPO Massbalans-system accepteras i Svanenmärkta produkter.

Orkla Home & Personal Care

OHPC stötter kravet om at palme/palmekjerne olje samt palme/palmekjernerderivater skal være sertifisert i henhold til RSPO (MB, SG eller IP). Vi ønsker derimot at dere utelater parfhymer og fargestoffer fra krav O4. Disse kan inneholde palmeolje/palmekjerneolje derivater, men ofte i svært små mengder, og vi opplever at parfhymerleverandørene allerede har nok utfordringer med å etterkomme kravene deres til parfhymer. Dessuten vil volumet på innkjøpte parfhymer og fargestoffer ofte være lavt sammenlignet med andre råvarer, og fokuset bør være rettet mot de større råvarene.

Setningen «andelen sertifiserad palmolja i råvaran motsvarar mængden sertifiserad palmolja i råvaran» er noe uklar. Dette kan tolkes som at palmeoljen i en sertifisert råvare består av en sertifisert andel palmeolje og en ikke sertifisert andel palmeolje. Dette stemmer ikke. Enten så er en råvare sertifisert (med MB, SG eller IP) eller så er den det ikke. En innkjøpt sertifisert råvare vil alltid være lik mengden sertifisert råvare innkjøpt. Vi foreslår at siste avsnitt tas vekk, eller at dere tydeliggjør hva dere mener med siste avsnitt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk miljömärkning tackar för stödet och har uppdaterat kravtexten med att ingående råvaror under 1% inte omfattas av detta krav.

Cleano

Sista punkten. Är tveksam till att denna information lämnas ut av råvaruleverantören. Räcker det inte med ett certifikat? Detta är att gå lite väl långt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan.

IIIH

Att råvaruproducenten eller producenten av den Svanen-märkta produkten ska visa med balansräkning och/eller fakturor att andelen certifierad palmolja i råvaran motsvarar mængden inköpt certifierad palmolja är ett orimligt krav, eftersom fakturor räknas som affärshemligheter. Innan kravet på RSPO-certifierade råvaror från oljepalmer slås fast, bedömer vi att kravets rimlighet behöver stämmas av med råvaruleverantörsledet. Bl.a. behöver tillgången på certifierade råvaror säkerställas.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan.

KiiltoClean Oy

The proof to declare the use of palm oil derivatives is too detailed. The invoices give confidential information about the use of certain chemistry and prices.

We suggest that this requirement is simplified. The declaration from raw material manufacturer should be enough.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See common answer below.

Teknokemian yhdistys ry

This new requirement is responding to the issue of sustainable palm oil. As the requirement is new and the issue is complex, we believe that detailed enclosure requirements would not be justified. In general, they would cause administrative burden and more specifically, invoices or mass balance equations would reveal confidential business information on specific chemistry and prices. We would suggest, that a sufficient proof would be a declaration issued by raw material producers, that they have an RSPO-certificate.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See common answer below.

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

The industry has developed an initiative regarding sustainable use of palm oil together with the food industries and the trade associations. We believe that it is very important that possible demands by the Nordic Swan supports this initiative and that there are no conflicting issues.

The supply on RSPO Mass Balance raw material is not 100 %, which means that you cannot get hold of enough raw material to be able to fulfill the Nordic Swan criteria. The demand could possibly apply for palm oil but not for the derivatives. We think that the situation will improve within 3-4 years, but it is too much to ask at the moment.

We think that the Nordic Swan should open up for other systems than the RSPO Mass Balance, like Rainforest alliance, Malaysian Sustainable palm oil standard, Indonesian Sustainable palm oil standard etc. If the purpose is to enhance a better production of palm oil further systems should be allowed.

Focus should be on the raw material that are used in larger amounts and that for instance perfume is exempted from this demand.

Nordisk Miljömärknings kommentar

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have changed the requirement so that we in addition to invoices also accept delivery notes as proof that the proportion of certified raw material corresponds to the amount of certified palm oil raw material.

When it comes to other certification systems the Nordic Ecolabelling will need to evaluate them before deciding if other standards can be accepted. This will be done if questions arise from companies applying for licenses with raw materials with other certification schemes than RSPO.

Kemvit Oy

Tillgängligheten på certifierade råvaror från oljepalmer bör säkerställas. Speciellt mindre råvaruleverantörer kan ha svårt att leverera certifierade produkter, vilket då leder till att endast större leverantörer favoriseras.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning förstår er bekymring om att det kan vara svårt att finna tillräckligt med certifierad palmolja, men ser också att tillgången verkar öka hela tiden och väljer därmed att behålla kravet.

Suztain A/S

Vi er enige i at palmeolie i Svanemærkede rengøringsmidler og nonfood produkter generelt skal være certificeret palmeolie, fx RSPO. Dette bør også indføres for økologiske fødevarer.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer men väljer att i detta krav fokusera på palmolja, eftersom det är den mest relevanta råvaran som dessutom är problematisk.

4.3.3 Krav kapitel 3: Requirements for constituent substances

O5 Klassificering av ingående ämnen

Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen støtter udelukkelsen af methyl-isothiazolinon (MIT) i svanemærkede rengøringsmidler og håndopvaskemidler.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och för ert stöd gällande konserveringsmedelskravet.

Suztain A/S

Enig og det har desværre taget mange år at nå hertil, så vi er meget glade for at se, at dette punkt er på bordet. Vi ser også gerne, at dette indføres for alle øvrige rengøringsmidler og kosmetiske produkter, der ikke er Svanemærket. Der findes et væld af gode naturlige konserveringsmidler, som kan erstatte Kathon (MI, MIT, MCI, CMI og CMIT)

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för stödet. Nordisk Miljömärkning kommer att se på konserveringsmedel i andra produktgrupper när de revideras framöver också.

Naturskyddsföreningen

Vidare stödjer Naturskyddsföreningen att kraven på allergiframkallande ämnen skärpts. Det är positivt att handdiskmedel inte längre får innehålla allergiframkallande konserveringsmedel och att ytterligare restriktioner införs för allergena doftämnen. Samtidigt noterar vi att sensibiliserande konserveringsmedel fortfarande kommer vara tillåtna i vissa typer av rengöringsmedel. För dessa föreslås att endast methylisothiazolinone (CAS-nr 2682-20-4) ska vara förbjuden. Vi menar här att samtliga sensibiliserande konserveringsmedel borde förbjudas. Om detta inte anses vara genomförbart, bör som ett minimum samtliga isothiazolinoner förbjudas.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer angående sensibiliserande ämnen. När det gäller konserveringsmedel i rengöringsmedel så har Nordisk Miljömärkning valt att tillåta andra sensibiliserande konserveringsmedel (än MI) i mängder som inte förorsakar märkning av rengöringsmedel med "innehåller xxx, kan förorsaka en allergisk reaktion". Det har även lagts till en gräns på 100 ppm för konserveringsmedel som är klassificerade som Skin Sens 1 däribland övriga

isotiazolinoner. Detta görs för att ändå möjliggöra för producenterna att producera konserverade produkter med god kvalitet och för att det ska finnas några alternativa konserveringsmedel att välja bland.

Novozymes

We propose to make it possible for spray products with enzymes which have been thoroughly tested for safety, should be allowed to get the Nordic Swan.

Proposed text

Respiratory or skin sensitisation***	Resp. Sens. 1 Skin Sens. 1	H334 H317
***The following substances are exempt: • Enzymes (including stabilisers and preservatives in the enzyme raw material) can be included if they are in liquid form or granulate capsules. The exception does not apply to spray or foam products.		

It is very important that enzymes are not 'just' used in spray products, as spraying with enzymes *in general* cannot be considered safe. However, some products can be designed so as to minimize enzyme exposure and thus be safe. We do safety assessments on hard surface cleaning products, and where these are found to be safe, it will be a shame if they cannot get the Nordic Swan label, as the inclusion of enzymes is very often done in order to substitute or reduce hazardous chemicals. We also note that the Nordic Swan criteria for laundry detergents allows this and there is no reason the same provision should not be in the criteria for cleaning agents.

We therefore recommend that specific criteria regarding enzymes are aligned with the criteria on e.g. laundry detergents and prespotters as follows.

Our proposal

Respiratory or skin sensitisation***	Resp. Sens. 1 Skin Sens. 1	H334 H317
***The following substances are exempt: • Enzymes (including stabilisers and preservatives in the enzyme raw material) can be included if they are in liquid form or granulate capsules. The exception does not apply to spray or foam products. However, enzymes can be used in spray products if a risk assessment is included in the documentation according to AISE's: "Exposure measurements of enzymes for risk assessment of household cleaning spray products, 25 September 2013". https://www.aise.eu/cust/documentrequest.aspx?DocID=1923		

Nordic Ecolabelling's comments:

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The updated criteria have a clearer focus on products that are sold with foaming nozzles, ie not sprays causing a lot of aerosols. As spray products are no longer allowed, enzymes are exempted from the requirement.

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

We understand the wish from the Nordic Swan to exclude substances with specific classifications in the products. However, the classification as Skin Sensitizing 1 comes with several exemptions which make it questionable in the list of prohibited

classifications. Substances that are classified as Skin Sensitizing 1 are very often enzymes, fragrances and preservatives.

The Nordic Swan will not be able to meet concerns regarding skin sensitizing properties since there will be several constituents that are exempted from the general requirement.

It is positive that there is a general level regarding what is considered to be impurities, but it is still very difficult to get enough information from the raw material suppliers to know all constituents down to the level of 100 ppm in the final product.

Nordic Ecolabelling's comments:

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The level of impurities has not changed since the previous generation of the criteria and the Nordic Ecolabelling aims at keeping this level in this generation as well.

The main goal of this requirement is to make sure that Nordic Swan Ecolabelled products have low levels of sensitizers to avoid sensitizing issues. The reason for the exemptions for fragrances and enzymes is that fragrances are wanted by many consumers and therefore allowed in small concentrations (the fragrance substances are further limited in O7). The enzymes are exempted only if they are used as granulates or liquids to lower the risks of dusting enzymes in the production of hand dishwashing detergents.

O6 Ämnen som inte får ingå

The main part of the comments in this section is regarding the limits of VOC, phosphorous and microplastics.

The Nordic Ecolabelling has after the hearing decided to change the definition of the microplastics to align with EU Ecolabel's definition.

The VOC-requirement has also been revised to make it possible for producers to use isopropanol and ethanol in their products.

The ban of phosphorous has been changed to a ban of phosphates, phosphonates, phosphonic acids and phosphoric acids.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen ser positivt på att fler problematiska ämnesgrupper tagits upp på förteckningarna över specifikt förbjudna ämnen. Samtidigt vore det önskvärt om Svanen, i ett mera långsiktigt perspektiv, även för miljöegenskaper utvecklade en modell som i större utsträckning per automatik uteslöt ämnen med problematiska miljöegenskaper.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har inget system för hur ämnen skulle kunna uteslutas genom någon form av modell som den ni beskriver ovan. Nordisk Miljömärkning kommer därför, som det ser ut just nu, att utesluta ämnen beroende på inneboende egenskaper och eventuella klassificeringar för att utesluta de mest miljöbelastande ämnena i produkterna.

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen är positiv till att införa krav på att mikroplaster inte får ingå i produkten. För att kravet ska ha full effekt behöver definitionen av mikroplaster

förtydligas genom att begreppen ”plast” och ”partiklar” definieras. EU Ecolabel har enligt vår mening bra definitioner för mikroplast² och samma definitioner av mikroplast används Ecolabel-kriterierna för detergenter och rengöringsmedel. Bland de produktgrupper som har sådana kriterier finns både handdiskmedel och rengöringsmedel. Citerad definition:

Mikroplast: partiklar som är mindre än 5 mm av olöslig makromolekylär plast som fås fram genom en av följande processer: a) polymerisering, såsom polyaddition eller polykondensation eller en liknande process som använder monomerer eller andra utgångsämnen, b) kemisk förändring av naturliga eller syntetiska makromolekyler, c) mikrobiell fermentering.

När det gäller nedbrytbarhet av mikroplaster så konstaterar Amec Foster Wheeler Environment i sin nya rapport om mikroplaster³ att det i dagsläget inte finns någon metod som är anpassad för att bedöma nedbrytbarhet hos mikroplaster (se sid 13). Vi har också tidigare i vårt eget arbete med mikroplaster kommit fram till att OECD 301 A-F inte var anpassad för partiklar och därför inte användbar för att bedöma nedbrytbarhet för mikroplaster. Arbete pågår i den här frågan både hos olika medlemsländer och hos EU-kommissionen.

I bakgrundsdocumentet står det att mikroplaster inte verkar finnas på den nordiska marknaden idag. I vår kommande rapport om mikroplaster kommer vi att redovisa att det finns indikationer på att mikroplaster faktiskt förekommer i rengöringsmedel.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för information och stöd. Vi uppdaterar vår definition av mikroplaster enligt förslaget och har inte i den slutgiltiga texten med den gamla texten om OECD-testmetoderna. I bakgrundsdocumentet lägger Nordisk Miljömärkning också till att ni på Kemikalieinspektionen jobbar med en rapport som visar att det finns indikationer på att mikroplaster finns rengöringsmedel.

III

Kravet på innehåll av mikroplaster är inte relevant, eftersom det konstaterats i enkätundersökning av vår europeiska branschorganisation AISE att mikroplaster inte används i rengöringsprodukter och handdiskmedel i Europa. F.n. arbetar Kommissionen och ECHA med mikroplastfrågan och en definition från Svanens sida måste under alla förhållanden harmoniseras med den definition som kommer att gälla på EU-nivå.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Enligt remissvaret från Kemikalieinspektion förekommer mikroplaster i rengöringsmedel idag. Vi har även fått ny information från en EU rapport (European Commission (DG Environment), ”Intentionally added microplastics in products Final report”⁴, som menar att det används t.ex. polyester, polyuretan, PET glitters och PMMA i rengöringsmedel.

² <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

³

<http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/pdf/39168%20Intentionally%20added%20microplastics%20-%20Final%20report%2020171020.pdf>

⁴

<http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/pdf/39168%20Intentionally%20added%20microplastics%20-%20Final%20report%2020171020.pdf>

Mikroplaster används som bland annat som rheologymodifierare, slipmedel och för estetiska anledningar. Vi väljer därför att behålla förbudet mot mikroplaster. Vi harmoniserar definitionen av mikroplaster i kriterierna med EU Ecolabels definition. Vi ska även fortsätta att följa EU:s arbete angående mikroplaster och mikroplastdefinition och kan uppdatera definitionen i kriterierna efter en allmänt godkänt definition fastställs på EU nivå om det behövs.

AkzoNobel

AkzoNobel would like to include an exemption to the ban of nanomaterials in the Cleaning Products criteria in order to allow the use of colloidal silica nanoparticles, including functionalized colloidal silica nanoparticles, in cleaning formulations. Cleaning products formulated with colloidal silica nanoparticles have enhanced characteristics which make hard surfaces stay clean for a much longer period due to anti-fog and anti-soiling properties (up to 5 times better soil removal than a detergent without colloidal silica). The increase of the cleaning effect of the products has obvious environmental benefits on a life cycle perspective. In addition colloidal silica nanoparticles are safe for human health and the environment due to the absence of any intrinsic hazardous property. Colloidal silica products are in solution and will not be inhaled due to evaporation or dust exposure. Colloidal silica can be applied by spraying but never using spray cans; therefore the particle size of the droplets is always > 10 microns and thus will not reach the lungs. Skin exposure to colloidal silica may also occur. A recent in vitro study performed by AkzoNobel on four different types of colloidal silica (including unmodified and modified silica) shows that the dermal absorption of silica from potential exposure to any of these formulations would be negligible. Finally, exposure to single nanoparticles after use of the cleaner is also negligible due the strong adherence of discrete particles of colloidal silica to the hard surface and their agglomeration to large particles of several microns upon drying or after long term contact with soil and rain.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have however decided not to exempt colloidal silica nanoparticles from the requirement in cleaning products. We consider it unnecessary chemistry in cleaning products and we have not yet seen any requests from our licensees. To be able to get environmental benefits on a life cycle perspective it would require instructions that surfaces do not need to be cleaned as often as usually. If the surface is cleaned with the same frequency as usually the colloidal silica is just an extra raw material that has required resources during manufacturing. Nordic Ecolabelling is also concerned about the uncertainty of health effects of nanoparticles.

VKH

I forhold til flygtige organiske forbindelser, må der være en fejl i udsagnet ”< 0,5% VOC”. Det må være ”> 0,5% VOC” der menes.

I forhold til et krav om så lidt VOC, vil der opstå problemer i forhold til at producere en lang række sprayprodukter. Eksempelvis vil rudepudsemiddel og baderumsspray, være produktgrupper, der ikke kan svanemærkes, uagtet at man i øvrigt lever op til de resterende kriterier. Enkelte af vores virksomheder bruger generelt VOC i deres spray produkter (typisk ethanol). Myresyre, er også en VOC, der blandt andet bruges til WC rens og bad rengøring. Myresyre har en meget kraftigere afkalkende virkning end mange andre syrer. Samtidig er der en naturlig begrænsning i hvor meget der kan tilsættes, da den lugter grimt.

Vi synes, det vil være ærgerligt, hvis en lang række rengøringsprodukter fremadrettet ikke kan svanemærkes på grund af det foreslåede VOC krav, da alternativet er, at forbrugerne køber konventionelle produkter, eller eventuelt selv laver en blanding med husholdningssprit, hvor der ikke er styr på mængder og eksponering. Vi foreslår i stedet, at man laver en graduering, så visse typer af VOC stadig kan godtages, eller at man tillader en lidt større mængde i visse typer af produkter, herunder rudepudsemiddel. I forbindelse med rudepudsemiddel, giver kravet om skumtrigge (O18b) også mindre eksponering end en almindelig spray.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning tackar för att ni uppdagat felet i remissförslaget, det skulle ha varit <0,5% VOC i kravtexten. Kravet har dock ändrats. Vi har beslutat att tillåta etanol och isopropanol, dock inte myrsyra som till skillnad från etanol och isopropanol har mycket låg arbetshygieniska gränsvärde. Se även gemensamt svar angående VOC nedan.

Lilleborg

VOC

Det er foreslått innført et krav om at produkter ikke kan inneholde mer enn 0,5% VOC, definert som råstoffer med høyere damptrykk enn 0,01 kPa ved 20°C. Dette kravet mener vi må tas helt bort. Mange rengjøringsmidler inneholder både etanol og isopropanol. Dette er enkle løsemidler med god rengjørende effekt og lav giftighet brukt som tilsetning til vannbaserte konsentrater. Skulle dette kravet bli stående vil svært mange lisenser ryke. Å ta de berørte råvarene ut av produktene vil gi oss helt andre produkter.

Mikroplaster/ Vad kan Svanenmärkas? Även rengörandegolvvårdsmedel ingår i produktgruppen.

Kriterier for gulvpleiemidler er sanert med begrunnelsen at denne produktgruppen i seg selv er negativ for miljøet. Vi mener derfor det er prinsipielt og intensjonsmessig feil å opprettholde svanemerking av rengjørende gulvpleiemidler. Vaskevoks og vaskepolish, som dette omhandler, inneholder plast, enten akrylpolymer og/eller polyetylen. Dersom man ønsker å bidra til å minske denne bruken av plast ved å fjerne gulvpleiekriterier, samt å stille krav om at produkter ikke skal inneholde mikroplast, mener vi åpningen for disse produktene bør tas helt ut.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar nedan angående VOC. Problematiken med att vaxer i golvvårdsmedel kan bedömas som mikroplaster i golvvårdsmedel har gått igenom ytterligare efter remissen och kravtexterna har uppdaterats kring detta. Naturliga vaxer uppfyller inte definition på mikroplaster. Det behöver ytterligare redas ut om andra polymer använda i dessa produkter räknas som mikroplaster, men produkter baserade på naturliga vaxer kan oavsett Svanenmärkas och produkttypen behålls i kriterierna.

Dagrofa aps

Vi undrer os dog lidt over punkt i O6 - Stoffer som ikke må indgå;

Der må højeste være 0,5 % VOC i produktet.

Det er et fint krav, men vi tænker der bør være nogle undtagelser.

F.eks. for ethanol, som indgår i mange sprayprodukter, herunder vindues- og glasrens, køkken- og bad rengøring.

Ethanols gavnlige effekt i rengøringsprodukter på sprayflaske, er relativ stor i forhold til den lille sundhedsmæssige og miljømæssige belastning den type produkter har, når de er i en lukket flaske.

Vi risikerer at få Svanemærkede sprayprodukter med ringe virkning og ydeevne, hvis koncentrationen af ethanol sættes helt ned til 0,5 %.

Det vil enten medføre, at forbrugeren bruger meget mere af sit Svanemærkede rengøringsmiddel, eller simpelthen køber et ikke Svanemærket alternativ. Det mener jeg er et værre scenarie.

Selvfølger skal man begrænse eksponering af forbrugeren så meget som muligt. Det nye krav til sprayflasken, som fremover skal have skumnet eller anden aerosolreducerende foranstaltning, vil mindske eksponering af forbrugeren en del i brugssituationen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar om VOC nedan.

Cleano

< 0,5 % VOC. Detta krav är absolut inte rimligt eftersom en så kraftig minskning av dessa råvaror kommer att försämra fettlösningsförmågan på produkten och därmed kommer produkterna inte att klara funktionskraven. Ta bort detta krav!

Gällande nanomaterial. Får inte vara så begränsande att det även utesluter pigment. Undantag i så fall pigment!

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar gällande VOC-nedan. Gällande pigment har Nordisk Miljömärkning valt att inte ändra på kravet eftersom det har funnits med i kriterierna för rengöringsmedel i flera år och inte har förorsakat problem där. Om det skulle visa sig att pigment som används i rengöringsmedel bedöms som nanomaterial så kommer Nordisk Miljömärkning värdera dem för att då avgöra om undantag behövs.

Orkla Home & Personal Care

Vi stötter förslaget om å forby mikroplaster, D4, D5, D6 og nanomaterial/-partikler.

Kravet om at mer enn 0,5 % VOC (ved damptrykk > 0,01 kPa ved 20°C) ikke får inngå i produktet synes vi er for strengt. Etanol og isopropanol vil for eksempel gå under denne klassifiseringen. Dette løsemidler som gir en god rengjørende effekt, og har lav giftighet brukt som tilsetning til vannbaserte konsentrater. Vi ønsker derfor at dette kravet tas vekk.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar gällande VOC-nedan.

Kemvit Oy

Etanol och Isopropanol bör undantas från kravet på VOC <0,5 %. Av tekniska orsaker behöver alkohol kunna användas i vissa formuleringar och etanol samt isopropanol kan anses vara bättre ur miljösynpunkt än alternativen. Gränsvärdet 0,5 % kunde även specificeras, så att det gäller enbart den färdiga brukslösningen och inte koncentrat. Koncentratet hanteras under en mycket kort tid av

slutanvändaren jämfört med den färdiga brukslösningen. Slutna doseringssystem blir också allt vanligare, varför halten VOC i koncentratet inte är avgörande.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Se gemensamt svar gällande VOC-nedan.

Diversey

The VOC limit is too low: we are very concerned that it will greatly impact on the performance of the products if we have to reduce on the solvents

The microplastic needs a reference to understand what it really covers and what excludes.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See common answer regarding VOC below. The definition of microplastics has been updated after the public hearing and is now the same as in the EU Ecolabel, which hopefully makes it a bit clearer.

Reckitt Benckiser

Input regarding 06 Prohibited substances – The proposed ban on VOC: First can you help us understand why you want to ban VOC's? and why it so radical compared to the EU flower who has set a max limit: VOC: 30 g/l for RTU products and 30 g/l for undiluted products. Our recommendation is to set a max. limit e.x. 10% thereby driving and giving the industry time to reformulate. Banning VOC in APC will reduce effectivity of products, as in many cases VOC are used as the main active ingredient in APC products. This ban will require major re-formulation of current products. Active ingredients considered weak acids will be banned with this initiative. Fx. it would not be allowed using formic acid?

Nordic Ecolabelling's comments

Thank you for your comments. See common answer regarding VOC below.

Nordic Ecolabelling's common answer regarding VOC

We realize that banning substances such as ethanol and isopropanol would limit the possibilities to Ecolabel certain types of products such as window cleaners and would further limit the choice of raw materials based on renewable raw materials. We have therefore decided to change the requirement so that we ban all volatile organic compounds except for ethanol and isopropanol.

KiiltoClean Oy

Phosphorous restriction: We would like to question the total ban of phosphorous. Especially professional cleaning agents are under control since phosphorous is removed in wastewater treatment plant and that does not cause eutrophication. .

We suggest that phosphates and phosphonates are still restricted, but there will be no total ban of phosphorous as the amount of element phosphorous is very small and there is no relevance to prohibit it.

VOC restriction: Ethanol is the only relevant solvent which is 100 % renewable. Professional users ask for window cleaners that can be used below zero degrees. This is possible only when alcohol based window cleaners are used. Ethanol containing window cleaners are needed in Swan labelled cleaning services/ window cleaning services. The only health hazard of ethanol is H319.

We suggest that ethanol is left out of this VOC requirement because it supports the target to increase the use of renewable raw materials.

Nordic Ecolabelling's comments

We have changed the ban on phosphorous to ban of phosphate, phosphonate, phosphoric acid and phosphonic acids. Regarding the comment on VOC see the answer above.

Teknokemian yhdistys ry

Phosphorous: A ban on the use of phosphates and phosphonates is already in place in the Nordic Swan criteria. There is no justified reason to extend the ban to phosphorous in general. This would make no difference from the environmental perspective, as most waste waters (especially for professional products) are treated in waste water treatment plants. On the other hand, some phosphorous containing ingredients are essential in small amounts for products performance. Therefore, the current requirement is adequate and no additional criteria for professional products should be set.

VOC: Ethanol should be excluded from the requirement, as ethanol-based products are needed for professional window cleaning in temperatures below zero. Furthermore, ethanol is a renewable raw material and its' use would promote the use of renewable raw materials.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding VOC, see above. We have changed the ban on phosphorous to ban of phosphate, phosphonate, phosphonic acid and phosphoric acid. This is in line with the revision of the criteria for hand dish wash detergents. This also makes it possible to use raw materials containing elementary phosphorous, such as you suggest.

Gipeco

BHT är undantagen kraven upp till 100 ppm i parfym. Detta motiveras med att BHT behövs som antioxidant för att stabilisera och förhindra nedbrytning av ingående råvaror. I golvvårdsmedel används ibland denna typ av antioxidant av samma anledning. ***Vi vill därför ha undantag för BHT även i rengörande golvvårdsmedel.***

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har valt att endast behålla detta undantag för BHT i parfym då det är vanligast

förekommande i just parfymer samt resulterar i en mycket låg halt, under 1ppm i slutprodukten. Nordisk Miljömärkning önskar inte öppna upp för BHT i andra typer av råvaror.

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

Regarding micro plastics there are a lot of discussions and investigations going on, both on a national level as well on an EU level. We are not positive that the Nordic Swan introduces yet another definition of micro plastics compared to what is used in governmental investigations or reports on EU level. The demand regarding micro plastics is pre-mature and should be taken out of the criteria.

We find it very difficult to understand the meaning of the ban of phosphorous. Banning of chemical elements are not proportionate and will be very difficult to enforce. Phosphates are regulated by the detergent regulation for specific products. Other constituents may have completely different functionality even though they contain phosphorous.

The VOC level is very low in the criteria document. We recommend allowing a level of 5 % VOC to make it possible to use the criteria for several product types.

Nordisk Miljömärknings kommentar

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The definition of the microplastics will be updated to be the same as the EU Ecolabel definition. The restriction on phosphorous has been changed after the hearing. The requirement is now a restriction of phosphate, phosphonate, phosphonic acid and phosphorous acid. Regarding comments on VOC, see common answer above.

O7 Parfym

Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen støtter udelukkelsen af parfume i svanemærkede håndopvaskemidler til professionelt brug.

Derfor finder Miljøstyrelsen det også underligt, at ikke al brug af parfume udelukkes i svanemærkede rengøringsmidler til professionelt brug. Også fordi produktgrupperne *industri- og levedsmiddelrengøringsmidler* ikke må indeholde parfume. I kriterierne for svanemærkede rengøringsmidler på høring er det primært kun parfume i sprayprodukter, der udelukkes.

På den baggrund vil Miljøstyrelsen foreslå, at alt indhold af parfume i svanemærkede rengøringsmidler til professionelt brug udelukkes. Af hensyn til arbejdstageren der anvender det (pga. arbejdsmiljøproblemer), men også af hensyn til de personer, der skal opholde sig i de rengjorte rum – det kan jo bl.a. være offentlige områder.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer angående parfymer. Många svanemärkta städtjänster föredrar parfymfria produkter, men det finns också många andra rengöringstjänster som fortsatt vill ha parfymerade produkter på den professionella marknaden. Nordisk Miljömärkning menar då att med strikta krav till parfymer så kan producenterna även välja att miljömärka sina parfymerade produkter och på så sätt kan de fler professionella aktörer välja Svanemärkta produkter.

Cleano

Parfym i professionella produkter. Detta krav är inte rimligt. Många av våra kunder vill inte ha Svanen kvar på sina produkter på grund av detta. Dessutom sprayar de med doftspray efter rengöring i stället, vilket gör att både hälsonyttan och miljönyttan med detta krav helt försvinner. Det blir snarare kontraproduktivt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning förstår problematiken med att skum/sprayprodukter till professionella användare inte får innehålla parfym. Nordisk Miljömärkning står fast vid sin önskan om att inte tillåta parfym i skumprodukter till professionella användare på grund av den ofrivilliga och den mer frekventa exponeringen av parfym som de utsätts för jämfört med konsumenten som använder produkterna hemma. Nordisk Miljömärkning vill långsiktigt arbeta för en minskad användning av parfymerade proffsprodukter. Om användarna sedan väljer att ändå köpa parfymerade konsumentprodukter till sina restauranger eller liknande så kan Nordisk Miljömärkning inte styra det.

IIIH

Vi har vid flera tillfällen påtalat problemet med Svanens krav beträffande parfym i produkter för professionellt bruk och påminner om detta igen. Att sprejprodukter (rengöringsmedelskriterierna) för professionellt bruk inte tillåts vara parfymerade, enligt Svanens krav, skapar en mycket olycklig situation. Kravet leder till en oacceptabel konkurrensnackdel för IIIH-företag, då kunder – inom såväl privat som offentlig sektor – istället går ut och köper konsumentprodukter eller doftsprejer i butik. Kravet är kontraproduktivt och behöver ses över för att bli rättvist eller helt tas bort.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Vid en tidigare revision av detta kriteriedokument föreslogs ett förbud mot parfym i samtliga proffsprodukter, men då det inkom många remisskommentarer på det så valde Nordisk Miljömärkning att utesluta parfym endast i sprayprodukterna.

Unilever

There is an increased amount of restrictions on the perfumes which limit perfume ingredients and consequently lead to more expensive perfume with a poor consumer acceptance and challenges in formulating them. We recommend keeping the criteria the same for the perfumes as in previous criteria as these requirements are already very restricted. We would also recommend excluding point (g) limiting the 26 PRM's and H317 and H334 ingredients to less than 50ppm.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See the reply to your comments below. Regarding the stricter limit, ie 50ppm, in spray/foam products was already present in generation 5 of the criteria. The main reason for this was to lower the amounts of sensitizing substances in products creating an aerosol when used. Foam products however create less aerosol than common sprays, but the Nordic Ecolabelling has decided to keep this restriction on the foams in this generation as well.

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

We notice that the list of banned or restricted fragrance substances get longer and more complicated with each revision. We believe that the Nordic Swan should consider the option of banning perfumes altogether in the criteria. The other option is to accept that fragrances should be allowed to a reasonable extent without detailed restrictions on substance level

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See the reply to your comments below.

KiiltoClean Oy

e) The new list of limited fragrance substituents will shrink the possibility of creating flowery scents. It is not in line with the request of natural raw materials.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments and understands your concerns regarding the fragrance. See common answer below.

Nordic Ecolabelling's common answer on the fragrance comments

The Nordic Ecolabelling has been in contact with perfume houses during the revision of this criteria document, and also the revision of cosmetics. The perfume houses have said that all restriction due to CLP, Ecolabelling etc. force them to reformulate their fragrances. But they also say that it is possible to do so, ie the Nordic Ecolabelling has decided to keep the strict requirements on fragrance.

Reckitt Benckiser

This is to provide input on the new demands for fragrance criteria 07: restricting the use of HICC, Chloroatranol, Atranol. This demand seems to be driven by the change in cosmetic regulation. Commission Regulation (EU) 2017/1410 of 2 August 2017 amending Annexes II and III to Regulation (EC) No 1223/2009). Which focus on exposure to the skin either as lave on or rinse off. But an APC may be diluted and will for sure be rinse of. This issue is that these molecules often can be present in very low trace concentrations.

Hence it is our recommendation that you instead of a ban consider a max acceptable level could be 10 ppm for concentrated products and 1 ppm for ready to use products. Otherwise it is likely that a re-formulating will be needed and likelihood for APC products with perfume in NS will be very limited. Alternatively you may as well ban perfume in APC products.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The requirement originates from a SCCS opinion (SCCS/1459/11) and as a precautionary measure we will use their recommendation even in cleaning products. During the revision process the Nordic Ecolabelling has been in contact with fragrance producers and they have said that it is possible to formulate fragrances without HICC and Chloroatranol so we will keep this requirement.

O8 Konserveringsmedel

Kosmetik- och hygienföretagen KoHF

Liquid products are expected to maintain their functionality during a long time; during the use in a household, or on shelf in retail. Preservatives are necessary to maintain the functionality and to keep the products safe for use. All products that suffer from microbial growth, could pose a serious risk for the health of consumers. The use of preservatives in chemical products is an advanced technology. It is necessary to have several preservatives to choose from as a formulator, depending on what microorganisms you need to prevent for and depending on the product you want to preserve. The use of a widespread portfolio of preservatives is also necessary to decrease the exposure of one single preservative, and in that way, it decreases the risk for skin sensitization.

Preservatives are strictly regulated by both CLP and the Biocide regulation. Preservatives are often classified as Skin Sensitizing 1, why the demands in the criteria will be very difficult to fulfill for most products. We oppose to the ban of MI and the general restriction of skin sensitizing preservatives.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordic Ecolabelling appreciates your comments on the issue of preservatives. The main reason for not allowing MI in the products is the risk of allergies, since allergies toward MI and other preservatives have risen over the last years. Many of the Danish and Norwegian retail chains have banned MI in their Private Labels, and some also have bans/restrictions on MI in branded goods⁵, so there seems to be of great interest in the Nordic region to move away from MI. We will therefore keep the ban on MI. Note that other sensitizing preservatives are allowed in limited amounts.

Orkla Home & Personal Care

Vi støtter kravet om at MI ikke får inngå i produkter. For krav O8 C) kommenterer dere at O3 skal oppfylles, og det gir ikke helt mening. Mener dere egentlig O5 og O6?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk miljömärkning tackar för stödet. Tack också för påpekning av ett fel, vi rättar det.

Thor

I would like to forward some general comments for consideration in view of preservative selection and the end point skin sensitization. Our comments do apply to both label criteria, Hand Dishwashing Detergents and Cleaning Products.

Skin sensitization is a very clear defined endpoint where a threshold for induction of skin sensitization can be established which forms the basis for SCL setting by RAC. This will eventually be reflected in the CLP regulation and stipulate classification at a certain concentration limit.

Those institutions deciding on the SCL for skin sensitization do apply a very conservative approach by already adding a conservative safety factor on top of the determined SCL, which is based on scientific guideline data. For the general healthy public the SCL concentration, as reflected in the CLP regulation, will not cause any harm.

⁵ Communication with the major Nordic retail chains in spring 2017

Having said this by looking into the rules applying to other endpoints, critical to the Nordic Swan label, even the active substance as such may require labelling, if the use concentration stays below a concentration limit triggering labelling, the use of such actives is allowed.

The same rule should apply for substances which do have sensitizing properties. As long as the use concentration stays below the SCL, the use should be allowed since it can be considered as being safe. A ban of all substances, which do have sensitizing properties as a general rule, will not leave any room for an effective preservation of Nordic Swan Products. Quite often combinations of various preservatives are used to cover all micro-organisms. In particular Isothiazolinones, which are known to be potent skin sensitizers are effective against certain micro-organisms, which are not really covered by other preservatives. Also for this substance group, safe limits are determined. A complete ban of this group will force formulators to include several substances with incomplete antimicrobial profiles and dose levels will necessarily increase by factor 10-100 or even higher, leaving still a risk for adaption and contaminants. Due to the improper performance manifold mixtures are likely to appear resulting into unknown risks for end-users and environment, too. Finally, Isothiazolinones are known to be compatible to a majority of detergents. For other actives the compatibility and performance is not comparable to this standard.

And further, within the group of Isothiazolinones there are members which are classified as strong sensitizers and those where it is recognized that they do have a moderate to weak potential for sensitization. Even such substances with a low potential for sensitization would not be allowed to be used, according to the new Nordic Swan Criteria.

For example, Benzisothiazolinone belongs to the group of Isothiazolinones which are quite effective in combination with other preservatives and at the same time have only a moderate potential for skin sensitization (SCL = 500 ppm). An effective use concentration in combination products is ca. 100 ppm, which is well below the SCL.

It has to be considered that the concentration the end use customer is exposed to, is further reduced by the fact that both product uses ask for a meaningful dilution of the product e.g. only a few droplets of dishwashing detergent in a sink filled with water.

By being restrictive as it is lined out in the current criteria, to not allow any substance with a skin sensitization potential, the numbers of products with a Nordic Swan label, will decrease dramatically, since the manufactures will not have effective and economic solutions to choose from and to apply successfully for this label.

We do hope these comments are helpful in finalizing the criteria.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments on preservatives. The requirement on preservatives in this criteria document is set to limit the sensitizing preservatives to 100 ppm per preservative, this means that you can use up to 100 ppm of each preservative that is sensitizing.

Unilever

Sensitising preservatives within the pH range 3.0–10.5 are permitted to a maximum of 100 ppm. Note that requirement O3 must also be fulfilled. (MY NOTE: Sustainable raw materials).

This is a positive move as we currently have a very small range of preservatives which we can work with in this category. However, the level stipulated is still constricting. We recommend using the challenge test as a means of ensuring that there is adequate preservation using sensitizing preservatives within the pH range and give companies flexibility to use the most appropriate levels.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments on preservatives. The limit of 100 ppm for sensitizing preservatives is a strict limit, but the Nordic Ecolabelling has by looking at many product formulation come to decide that it seems to be possible to go this way for cleaning products.

Cleano

Challengetest. Det är både dyrt och tidskrävande. Leverantörerna av konserveringsmedel har redan testat optimal dosering för att konservera produkterna och vi väljer ju inte att lägga i mer än absolut nödvändigt eftersom det är både hälsomässigt, miljömässigt och kostnadsmässigt oförsvarbart.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har valt att efter remiss stryka kravet om Challengetest då det redan i kriterierna finns många krav som begränsar halterna av konserveringsmedel, såsom CDV, krav om miljöfarliga ämnen samt begränsning av sensibiliserande ämnen. Nordisk Miljömärkning litar på att producenterna av produkterna i samråd med sin råvaruleverantör optimerar halten av konserveringsmedel i produkterna. Nordisk Miljömärkning bedömer också att större miljönytta kan göras i andra krav än detta.

IIIH

Vi har tidigare presenterat för representanter för Svanen fakta om behovet av konserveringsmedel samt branschens erfarenheter och då särskilt belyst de allvarliga konsekvenser en åtstramning vad gäller antalet tillgängliga konserveringsmedel får. Nu påminner vi om denna viktiga problematik, som alltså handlar om de krav som riktas mot konserveringsmedel och som leder till att det finns färre och färre konserveringsmedel att använda. En ytterligare begränsning, som nu föreslås från Svanens sida, kan bl.a. förväntas få allvarliga konsekvenser för utvecklingen när det gäller allergier i samhället. En sådan utveckling vänder vi oss bestämt emot. Det kan inte vara rimligt att Svanen ska medverka till en förvärrad situation när det gäller sensibilisering och allergier i samhället. Krav på begränsningar i konserveringsmedelshalt leder också till problem. En alltför låg koncentration i produkter, som sedan ska spädas till brukslösning, innebär risk för att brukslösningens hållbarhet minskar p.g.a. mögeltillväxt. Detta leder till att produkter i t.ex. refill-sprej-förpackningar måste kasseras. Sådan onödig kassation är en miljöaspekt som vi anser att Svanen ska beakta. När det gäller krav på Challengetester o dyl. är vår uppfattning att det enda rimliga är att det ska räcka med konserveringsmedelsleverantörens testdata och rekommenderade användning.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer, se svar nedan.

KiiltoClean Oy

General comment: We understand the limitations but we want to express our concern. It is very difficult to find a proper preservative for neutral cleaning agents. The restrictions may lead to a situation, where the neutral cleaning agents are replaced by either alkaline or acidic cleaners.

Isothiazolinones are typical preservatives in polymer emulsions for wash and wax products. It may be difficult to find emulsion which meets the requirement. It is possible that BIT alone does not work or the concentration exceeds the Swan limit.

We suggest that wash and wax emulsions are exempted in O8.

Challenge test: We would like to emphasize that Swan organization should trust on manufacturer's skills in determining the preservative concentration. It can be obvious that preservative is needed (neutral product), so a test without preservative is not relevant. It is also important that despite of the simulative challenge test result, the manufacturer has the right to determine the required preservative level in real conditions. The challenge test gives only an idea of the required level.

We suggest that challenge test is optional, and several challenge tests with different preservative concentrations are not required. It is enough to give grounds, how the preservative concentration is determined.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling understands your concerns when it comes to the smaller selection of preservatives. The health issues with sensitising preservatives are however also problematic and Nordic Ecolabelling wants to limit sensitizing preservatives in order to limit the health issues.

The Nordic Ecolabelling has decided to withdraw the requirement on the Challenge test. The reason for that is that there are already several requirements in the criteria document limiting the use of preservatives (for example requirements on CDV, sensitizers and the limit of environmentally hazardous substances). The Nordic Ecolabelling also trust that the producers together with their rawmaterial suppliers will make sure that the amounts are optimized for each product. The Nordic Ecolabelling can also see that there are other parameters that should have more focus in this criteria generation than the requirement on Challenge test.

O9 Mikroorganismer

Orkla Home & Personal Care

Vi ønsker at dette kravet også skal omhandle konsumentprodukter og ikke kun profesjonelle produkter.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har valt att enbart märka produkter med mikroorganismer till professionellt bruk. Professionella användare har mer gedigen erfarenhet av andra typer av produkter än vad konsumenter har och har även annan typ av rengöringsutrusning än konsumenter har. Nordisk Miljömärkning väljer därför att även i denna generation av kriterierna endast tillåta mikroorganismer i proffsprodukter.

Novozymes

We would like to point out a formatting/typographical error on page 17, where the text should read 10^5 instead of 105...

Proposed text

- Colony forming units (CFU) > $1,0 \times 10^5$ microorganisms per ml in-use solution.

The text should read:

- Colony forming units (CFU) > $1,0 \times 10^5$ microorganisms per ml in-use solution.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments and will update this so it will be correct in the final version of the criteria document.

4.3.4 Krav kapitel 4: Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet

O10 Långtidseffekter på miljön

O10-O12

Suztain A/S

4. Simplificering og harmonisering af de forskellige produkttyper samt grænseværdierne for hver af disse (O10-O12)

Lyder som en god idé med sundhed og miljø som naturlig førsteprioritet.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning förstår att det kan vara svåröverskådligt med många kategorier under krav O10-O12, men har valt att ha samma kategorier under dessa tre krav för att ändå göra det "enklare" att se var respektive produkt ingår.

Naturskyddsforeningen

Vi noterar att krav "O10, Långtidseffekter på miljön", i de bägge kriteriedokumentet, inte tar hänsyn till M-faktorn. Det gör att ämnen med särskilt hög kronisk akvatisk toxicitet inte viktas på ett sätt som är relevant i formeln, vilket borde justeras.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning övervägde att lägga till M-faktorer till kravet, men valde att inte inkludera dem, då de flesta miljöfarliga ämnen som ingår i rengöringsmedlen i denna produktgrupp har M-faktor 1 och nyttan av att göra kravet mer komplicerad skulle vara minimal. Ämnen som saknar data kommer att räknas som worst case med H410 och då en M-faktor=1.

Lilleborg

Vi stiller oss bak et strengt krav om å begrense dette innholdet, men mener det ikke er rimelig å stille et 10x ganger strengere krav til profesjonelle konsentrater sammenliknet med tilsvarende produkt til privat bruk. Konserveringsmidler er ofte merket miljøskadelig, og behovet for konservering er ikke mindre i et nøytralt profesjonelt middel enn i en nøytralt middel til hjemmebruk. Vi har funnet et

konserveringsmiddel som har en forbedret profil med hensyn til merking med både H4xx og H317, men vi kan likevel oppleve at råvarer er tilsatt miljømerkede konserveringsmidler. Vi mener altså at grensen bør være lik i tabell O10.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har värderat att denna gräns fungerar för professionella produkter. Gränsen är oförändrad sen generation 5 och har fungerat väl i de produkter som har licens som professionella produkter.

KiiltoClean Oy

The criteria for fragrances generally is extremely tight. Due to the fact that many of the fragrance substituents are labelled with H410 or H411, it is very difficult to find a fragrance especially for professional concentrates. Some of the fragrance manufacturers have stopped developing Swan applicable fragrances.

We suggest that the limit for professional concentrates is raised.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling can see the challenge with producing professional products with a very low content on environmentally hazardous substances and have decided to harmonize the limits for consumer and professional products for the limit of environmentally hazardous substances.

Unilever

We suggest having the same LV limits (0.5) for all RTU consumer products (including sprays). These products are especially vulnerable to microbes and therefore need well-functioning preservative systems. As preservatives, due to their inherent properties, will be classified as H410, 411 and 412, the ecotox values need to be balanced to enable preservative systems which are established.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. When looking at the information the Nordic Ecolabelling has on these products it seems to be possible to have less environmentally hazardous substances in the WC products than in other consumer RTU products. Nordic Ecolabelling does therefore not want to increase the level for WC products in this generation.

Kemvit Oy

Det har visat sig vara svårt att få uppgifter om ekotoxicitet för speciellt färgämnen. Detta har lett till att färgämnen har klassificerats med H410, trots att de kan vara allmänt använda som livsmedelsfärger. Färgämnen som klassas som livsmedelsfärger borde undantas från detta krav, eftersom data på deras långtidseffekt på miljön är svårt att få, och med tanke på den låga halten som tillsätts i rengöringsmedel kan färgen få en oproportionellt stor inverkan på CDV beräkningen om man tvingas klassa den som H410

Nordisk Miljömärkningskommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns tillgängliga (i form av data angående toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) räknas ämnet som worst case, d.v.s. som miljöfarlig med H410. I samband med livsmedelsgodkännande så krävs ingen

miljövärdering och därav anser Nordisk Miljömärkning fortsatt att det är relevant att räkna dessa som worst case om data saknas.

O11 CDV – kritisk förtunningsvolym

KiiltoClean Oy

The high molecular weight substances are not relevant in CDV calculation.

We suggest that the high molecular weight substances are left out in the CDV calculation.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har efter remiss valt att lägga in undantaget för de högmolekylära substanserna i golvvård i CDV-kravet.

Gipeco

Enligt nuvarande kriterieförslag ska golvvårdsmedel ha samma CDV-gränsvärde som exempelvis ett professionellt allrengöringsmedel. Detta är orimligt eftersom ett golvvårdsmedel som faktiskt ska kunna **vårda** ett golv måste formuleras radikalt annorlunda jämfört med ett rengöringsmedel som endast behöver kunna **rengöra** golvet. Till skillnad mot rengöringsmedel så förlänger faktiskt golvvårdsmedel livslängden på golv. **Utifrån ett livscykelperspektiv bör därför rengörande golvvårdsmedel få ha ett minst dubbelt så högt CDV-gränsvärde jämfört med rengöringsmedel.**

Vi motsätter oss definitivt nuvarande förslag att inkludera ämnen med molekylvikt > 700, max diameter >1,17 nm och en max molekyllängd > 4,3 nm vid CDV-beräkning för rengörande golvvårdsmedel.

Har Svanen verkligen kontrollerat och säkerställt att rengörande golvvårdsmedel klarar av CDV-beräkningen enligt remissförslaget?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning är enig om att rengörande golvvårdsmedel har annat innehåll än andra rengöringsmedel. Efter remiss har undantaget lagts in igen gällande högmolekylära substanser i golvvårdsmedel.

Cleano

Tabell:

Övrig RTU (inkl. WC) proffs 100 000

Denna är sänkt från 700 000 till 100 000. Det är INTE rimligt!

Nordisk Miljömärknings kommentar

Det var tyvärr ett fel i remissutkastet. Det nya gränsvärdet ska vara 350 000, vilket också delvis (kategorierna är inte exakt lika i EU Ecolabel, därav ”delvis” harmonisering) är en harmonisering med EU Ecolabel.

Unilever

We suggest to leave the CDV cut-off the same as current criteria (700000) as we would expect that preservatives are the key drivers in CDV for the products. This will also increase the opportunity for innovation within the category.

Nordisk Miljömärknings kommentar

The limit values for consumer RTU products is partly harmonized with EU Ecolabel that have following limit values: all purpose 350 000, kitchen 600 000, sanitary 600 000. According to our license data the limit value 600 000 is not too strict.

LACTIPS

We reject the proposal because of the status given to soluble wrapping films for concentrated cleaning products. Such films should have the status of packaging or wrapping, not a status as a raw material of the cleaning product.

- ⇒ The soluble wrapping film for concentrated cleaning products is considered as a substance of the cleaning product itself in this document.
- ⇒ The aim of the soluble film is to wrap the concentrated cleaning product, to make an envelope in order to carry it, to dose it, to protect the hand of the consumer. It is entirely and exclusively a packaging.
- ⇒ The soluble film does not do anything at the washing & cleaning level. We can affirm this because:
 - If we look at the DID list, we don't find the "substance" to wrap cleaning products so it means it is not a detergent ingredient.
 - If we look at the common uses of the soluble film commonly used to wrap concentrated cleaning products (PVA), we see there is no property of detergency, cleansing or washing. This is very well documented when looking at the most common PVA applications:
 - as an adhesive and thickener in latex paints, coated paper, hair sprays, shampoos and glues;
 - as a CO₂ gas barrier in PET;
 - as the toy called *putty* or *slime* together with borax;
 - as a plastic membrane in sanitary napkins and incontinence products;
 - for the production of polyvinyl butyral (transparent and adhesive membrane for safety glass);
 - for release from the production of composite materials;
 - as a membrane in the hydropneumatic systems of Citroën;
 - as sails for wind mills and turbines, currently composed of 50% polyester and 50% PVA;
 - as a filament for 3D printers.

All these applications aim at the formation of a barrier, impermeable to gases and liquids, or aim at an increase of resistance, rheology or adhesion.

We suggest to change the status of the soluble wrapping film for concentrated cleaning products into a status as "packaging" or "wrapping film", with a specific definition and specific criteria to evaluate its biodegradation (aerobic and anaerobic), and its aquatic toxicity.

We reject the proposal because the soluble wrapping film for concentrated cleaning products is included in the calculation of CDV. We think that the biodegradation (aerobic and anaerobic) and the aquatic toxicity of the soluble film should be evaluated separately.

The soluble wrapping film for concentrated cleaning products represents between 2 to 3% of total weight of the concentrated cleaning product. It means that if the soluble film is not readily biodegradable in aerobic or anaerobic conditions, that fact would not have an impact on the CDV of the concentrated cleaning product.

It means that a soluble film with a higher toxicity in water, and/or with a poor or non-existent biodegradation, won't constitute a warning and won't prevent to get the label.

In the REACH regulation, the percentage of SVHC (Substance With Very High Concern) used to be lower than 0.1% (weight/weight) in the entire article. Since 2015, the ECHA (European Chemical Agency) changed the way to make the calculation in order to ensure that there is no SVHC concentration in the different components of the articles. It means that actually the percentage of SVHC has to be lower than 0.1% (weight/weight) for each component that is part of the product.

We suggest to do the same for the calculation of the CDV. The idea would be to make the calculation on the cleaning product, and separately the calculation on the soluble wrapping film of the concentrated cleaning product, in order to ensure that the soluble film won't contribute neither to the bioaccumulation of plastic in water, nor to the eutrophication of the water system.

In view of the latest alarming findings on the worldwide pollution of the water system with plastics and chemicals, we reject the proposal because the soluble wrapping film for concentrated cleaning products should always be tested with the same method, and with the strictest method.

For the Aerobic biodegradability, the substances have actually to be tested according to test methods OECD 301 A-F or 310 (readily biodegradable) or 302 A-C (inherently biodegradable). It means that the soluble wrapping film for concentrated cleaning products should also be tested by one of these ten different methods.

It is well known that the long-term acclimatisation of the microbial populations is a stringent parameter for an efficient removal of the polymer. Negligible biodegradation can be recorded in the presence of non-acclimated domestic sludge microorganisms or complete biodegradation can be observed in the presence of suitable microorganisms under appropriate incubation conditions

As well for a polymer product, as for the soluble wrapping film for concentrated cleaning products, a method should be decided upon to have a common standard to compare the biodegradation of the different types of films.

Finally, the different methods mentioned don't have the same quality level of evaluation. The OECD 301 F (Manometric Respirometry) test is the most accurate and the least easy to pass. The OECD 301 B or Sturm Test can degrade just about everything and is often chosen to hide a poor degradation.

As polymer accumulation in water is an increasingly serious stake, we would suggest to use the most severe method to evaluate the biodegradation of soluble wrapping film for concentrated cleaning products

Nordisk Miljömärknings kommentar

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The reason for including the wrapping of tablets etc. as part of the formulation is that when it is used it will dissolve and be part of the cleaning solution used for cleaning. This means that the dissolved film will end up in aquatic systems together with the rest of the cleaning

agent used. This is treated the same way in other product groups, like for example in automatic dishwashing detergents where it is clearly stated that it is a part of the formulation. The text in that document says: "Foil that is not removed before use of the product is counted as part of the formulation/ingredients". The same reasoning therefore goes in this document as well and we will make sure to update the text to make this clearer.

O12 Innehåll av ämnen som inte är aerobt och/eller anaerobt nedbrytbara (aNBO och anNBO)

KiiltoClean Oy

Iminodisuccinate is relevant at least in household cleaners. MGDA and GLDA are corrosive to metals.

We suggest that iminodisuccinate is still exempted in the anNBO calculation.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Iminodisuccinate was earlier exempted since there were not so many good alternatives around when NTA was classified as carcinogenic. There seems to be more alternatives available on the market now and the Nordic Ecolabelling has therefore not included this exemption in this generation.

Unilever

The drivers of innovation within this category are usually polymer based which are highly restricted due to these cut-offs. If there is any wish to drive innovation within the cleaning category, Nordic Ecolabel should consider increasing the allowed level of aNBO and anNBO. Alternatively, considering that most spray products are very low concentration, Nordic Ecolabel could consider eliminating the requirement for polymers in this small group of products. If this concession cannot be made, Nordic Ecolabel should consider keeping the current cutoffs.

The Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling is aware of the fact that the sprays usually contain low amounts of actives, but has decided to keep the current limits since there are already so many products fulfilling this requirement in generation 5, ie it does seem to be a limit that works.

4.3.5 Krav kapitel 5: Effektivitet

O14 - O15 Effektivitetstest – laboratorietest och användartest test

VKH

Et spørgsmål vedrørende de foreslåede kriterier under overskriften "5 Performance"

I opvaskekriteriet står anført følgende:

"The reference product must be a product other than the product that is set to be ecolabelled. The reference product must be made by a manufacturer other than the one that produces the applicant product."

I rengøringskriteriet står anført følgende (under Appendix 6 Laboratory test):

"The manufacturer can compare the product for which they apply the Nordic Swan Ecolabel with a self-produced product. However, the prerequisites for doing so are

that the self-produced product is well-known in the market and is intended for the same area of use as the product for which the license is applied for (see above)".
Hvorfor denne forskel?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Takk for deres innspill. Vi vil justere teksten slik at det er samsvar mellom de to kriteriedokumentene.

IIIH

Vi har tidligere framført synpunkter og påminner om at kravet på effektivitetstester/användartester är mycket tidsödande och innebär en stor arbetsbelastning – både för leverantörer och de verksamheter där användartester ska utföras. Från leverantörshåll bedöms kravet inte längre fylla någon funktion, eftersom företag inte kommer ut på marknaden med produkter som inte är effektiva och problemet med ineffektiva produkter "löser sig själv", för den händelse det skulle förekomma. Att ansöka om Svanen-licens är helt enkelt en alltför dyr process för att företag ska "chansa" på att få igenom en produkt som inte fungerar tillfredsställande i praktiken.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for deres innspill. Et potensielt problem med ineffektive produkter kan "løse seg selv", slik dere skriver. For eksempel ved at produktet oppfattes som for dårlig og dermed mister salg, eller ved at brukeren overdoserer produktet. Begge deler er uakseptable for Nordisk Miljømerking. Brukeren skal kunne stole på at et Svanemerke produkt er av tilfredsstillende kvalitet. Overdosering vil dessuten medføre økt miljøbelastning i forhold til det som ble lagt til grunn ved Svanemerking. Innspillet tas derfor ikke til følge.

4.3.6 Krav kapitel 6: Förpackningar

O16 Återvinningsdesign

The comments on this requirement are mainly on:

- the requirements about having the same plastic in cap and bottle
- the requirements on labels
- the ban of black packaging

A common answer for the first issue regarding the proposal not to allow OPP or PP caps on bottles of PE/HDPE has been removed after the public hearing. The Nordic Ecolabelling still thinks it is an important issue, but has come to understand that the market has not yet come that far. To be able to ecolabel a bottle of PE with a cap of PP or OPP the requirement now states that a text needs to be placed on the label to recommend the end user to take off the cap before recycling.

The second issue regarding comments on the ban of paper labels and also on the proposed text about the density on plastic labels in relation to the density of the bottle has been withdrawn. The Nordic Ecolabelling will start an investigation regarding labels and their recyclability. The investigation will by March 2021 present new requirements on labels, if that is found to be done in a reasonable way, together with a plan for the implantation of such new requirement. This will be done in close alignment with the EU plastic strategy.

Regarding sleeves, the Nordic Ecolabelling has decided not to add such a requirement in this generation, but may look at that during the label investigation.

The third issue regarding the ban of black plastic has been further discussed after the hearing. The Nordic Ecolabelling has come to a decision where the new requirement only makes it possible to label packages that are either white or clear to increase their recyclability. An exemption has been made for packaging made of recycled plastic where the packages can be colored but without using Carbon Black as a way of colour them.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen stödjer att de reviderade kraven på förpackningar styr mot polyeten (PE), polypropen (PP) och polyetentereftalat (PET). För dessa plasttyper finns väletablerade system för materialåtervinning och Naturskyddsföreningen bedömer dem inte som problematiska baserat på ingående monomerers miljö- och hälsofarlighet.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för ert stöd.

KoHF – Kosmetik- och hygienföretagen

O14/O16 Packaging

The demands regarding packaging design seem to be added to drive the development of new packaging solutions. We feel that it is too early to bring this demand into the criteria. The technical solutions regarding for instance metal free pumps and dispensers are not available yet. Paper labels are very frequently used in the packaging of detergents, and to change this to another material takes a major development effort and time.

We understand that the functionality of a packaging is decreased if the same plastic material is used in the bottle and cap. We also notice that recycled plastic material often are supplied in black or grey colors, which means that recycled material will be banned in the future packaging of Nordic Swan labelled products. We believe that the demands cannot be based on recycling and sorting aspects only, there has to be a quality aspect as well.

The demands regarding packaging could be something to consider in the next revision when plastic recycling and packaging design hopefully has come further in their developments.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments and understand that you have concerns regarding this requirement. The Nordic Ecolabelling has understood that paper labels can cause problems when recycling the plastic bottle they were glued on. The quality of the packaging is of course very important to make sure that there is no leakage etc. When talking to producers of plastic bottles they have informed the Nordic Ecolabelling that quality can be maintained when using recycled plastics in the bottles and it does not have to be as high as 80%, it can be a smaller part of the bottles total weight. See further answers below.

FTI

6.014 Återvinningsdesign

Plastförpackningar ska ges en utformning som underlättar en effektiv materialåtervinning.

FTI föreslår att ni tydliggör vad som avses med en effektiv materialåtervinning eftersom det kan variera beroende på läsaren.

Plastflaskan/-burken ska vara tillverkad av Polyeten (PE), Polypropen (PP) eller Polyetentereftalat (PET).

FTI:s rekommendation är att man inte ska använda PET som förpackningsmaterial. Vi är medvetna om att vi i äldre rekommendationer sagt att PET är återvinningsbart och därmed kan användas. För närvarande är vår uppfattning att återvunnen PET i princip är osäljbar. Mot den bakgrunden har vi ändrat våra egna rekommendationer och vi föreslår att ni gör detsamma. Materialet går att sortera men utifrån vår definition av återvinningsbarhet så finns det inte andrahandsmarknad för PET.

PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserad på andra typer av halogenerade plaster inte får förekomma i förslutning (korkar/locker/pumpar) eller i etikett.

FTI:s rekommendation är att för förslutning och etikett ska följande gälla:

För PE får förslutning bestå av PE och EVA. För Polypropen får förslutning bestå av PP och PE.

Svarta plastmaterial får inte användas.

FTI vill betona att ur återvinnings synpunkt är det önskvärt med färglösa eller transparenta material. Jungfruligt material ska inte färgas.

Plastflaska/-burk, förslutning och etikett ska vara kompatibla med varandra i förhållande till bilaga 5.

Följande kommentar gäller ovanstående mening och hela bilaga 5. FTI:s rekommendation är att man inte ska använda PET som förpackningsmaterial. Materialet går att sortera men utifrån vår definition av återvinningsbarhet så finns det inte andrahandsmarknad för PET. FTI rekommenderar att man i första hand använder motsvarande material i etikett och förslutningssystem som i förpackning. Rekommendationen i bilaga 4 leder till att etikett, krympfilm och förslutningssystem inte kommer att materialåtervinnas.

Generellt rekommenderas att använda så lite färg som möjligt, vilket bör tilläggas i rekommendationerna.

Slutligen föreslår FTI att ni ändrar rekommendationerna så att ni anger det material som får förekomma, istället för tvärtom.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer kring förpackningar och deras design. Nordisk Miljömärkning justerar texten om materialåtervinning i kriterierna för att inte skapa förvirring. Nordisk Miljömärkning förstår att ni förespråkar att PET inte ska användas på grund av att det inte finns så stor efterfrågan av återvunnen PET som ni nämner ovan. Nordisk Miljömärkning anser dock att PET behöver finnas med som ett alternativ till HDPE och PE för de transparenta flaskorna. Ur ett återvinningsperspektiv så har Nordisk Miljömärkning förstått att förslutningar av PP tillsammans med flaskor av HDPE inte är det optimala. Nordisk Miljömärkning förstår samtidigt att marknaden inte är helt mogen för att utesluta dessa redan nu utan väljer att ta bort förbudet mot PP-kapsyler på HDPE-flaskor.

Vid nästa revision kommer vi att se på möjligheten att utveckla det här kravet vidare. Nordisk Miljömärkning tackar för ert stöd gällande uteslutandet av svarta förpackningar. Efter remiss har Nordisk Miljömärkning beslutat att endast tillåta vita och ofärgade förpackningar samt en viss infärgning av förpackningar av återvunnen plast. I kommande revisioner kan vi komma att vidareutveckla det här kravet ytterligare för att ytterligare bidra till en väl fungerande återvinning. Gällande etiketter har Nordisk Miljömärkning valt att inte ställa krav till etiketter på en gång utan kommer under kriteriernas giltighetstid genomföra en utredning kring etiketter och deras återvinningsbarhet för att då eventuellt införa nya krav på etiketter, se även den summerade kommentaren ovan.

Emballator Växjöplast och Emballator Mellerud Plast **O16 Återvinningsdesign**

- Kan svart material, som har ganska stora volymer på kapsyler, kanske godkännas för annan avskaffning om god miljönytta kan uppvisas?
- Ett förtydligande om vilka metalldelar som avses i undantaget.
- Kompabilitetskravet står delvis i strid med andra kvalitetskrav på korrekt och hållbar förslutning. Kravet på att HDPE flaskor inte får ha PP kapsyler utesluter samtliga flip-top kapsyler som idag är vanliga.

- En flip-top kapsyl i HDPE är svår/omöjlig att formspruta dessutom skulle resultatet ge en kapsyl utan ett fungerande gångjärn. PP har bättre mekaniska egenskaper med avseende på detta. Den alternativa lösningen till en flip-top kapsyl skulle bestå av 2 komponenter, en skruvkapsyl med tillhörande insatspropp.
- Då konsumentåtervunnen plast inte är livsmedelsgodkänd så är det viktigt att förpackningstillverkare kan hantera det utan risk för sammanblandning med livsmedelsgodkänt material. Speciellt om produktion sker i samma maskiner eller hanteras samma lokaler.
- Utformning för bra tömningsbarhet är viktig för flaskor och dunkar för att få ut det mesta av innehållet före de läggs i återvinningen.
- Då endast en liten del av våra kapsyler enligt FTIs statistik visar sig gå till materialåtervinning skulle kanske en uppmaning till tillverkare om att ställa krav på återvinningssystem/FTI och inte bara köpa sig fria genom medlemskap öka medvetenheten och engagemanget ute hos både tillverkare och återvinningssystem. Ett sådant åtagande skulle kunna utformas genom en checklista (liknande bilaga 4) som ansökaren fyller i (efter att ha inhämtat information från FTI) med punkter såsom *Hur stor del av det ni tillverkar materialåtervinns? *Hur stor är insamlingsgraden för era produkter? *Vad används era fraktioner i huvudsak till i nästa dteg? *Vad finns det för framtida lösningar som skulle kunna hantera även XX *Hur rengörs materialet? etc

- Genom att svara på dessa frågor i en Svanenansökan får FTI automatiskt högre press på sig från tillverkare vilken kan leda till att stora miljöförbättringar planeras och sker.

Allmänt

Det ställs höga krav på sortering och tvättning av den konsumentåtervunna plasten för att den ska processas säkert igen och formblåsas/sprutas till nya plastförpackningar. Plasten kan förmodligen inte tvättas helt ren efter sorteringen. Vissa kemikalier påverkar plasten på olika sätt och gör den t.ex. mjukare eller sprödare. Det är viktigt att man får en homogen blandning av så ren plast som möjligt utan rester från förpackningsinnehåll. Om plastens egenskaper varierar för mycket finns en risk att man behöver kompensera detta vid tillverkningen genom att öka vikten på förpackningen, dels för att uppfylla de mekaniska kraven, dels för att hantera en process som blir mer osäker och som svänger mer.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer på förpackningar. Nordisk Miljömärkning ser ingen miljövinst i att tillåta svarta kapsyler utan väljer att i denna kriteriegeneration utesluta svarta förpackningsmaterial med hänsyn till återvinningsproblematiken. Se vidare nedan om PP-kapsyler.

Texten angående metalldelar i sprayförpackningar kommer att uppdateras för att tydliggöra att det handlar om metalldelar till spray/skum-funktionen.

Nordisk Miljömärkning förstår att det krävs mer av en produktion som ska hantera återvunnen plast till en del av sina produkter gällande säkerställande av att inte de olika plasterna sammanblandas med exempelvis plast till livsmedel osv. Nordisk Miljömärkning ser det dock som ett viktigt steg försöka få producenterna att börja använda återvunnet material i sina förpackningar för att arbeta mot en mer cirkulär användning av plast. Nordisk Miljömärkning hoppas och tror även att om en liten del av förpackningen består av återvunnen plast så behöver inte flaskan bli tyngre i sig själv utan att förpackningens egenskaper kan bli likvärdiga trots inblandning av en procentsats PCR (Post Consumer Recycled material).

Ni anger ovan ett förslag om att Nordisk Miljömärkning skulle införa kontrollfrågor till producenten angående vilka plaster de använder och hur återvinning av dem ser ut. Det är ett bra förslag, men då kravet på återvinningsdesign i denna version redan är omfattande, väljer Nordisk Miljömärkning att inte ta det med i denna version av kriterierna.

Cleano

O14:

Eftersom ni redan har ställt krav på själva plastmaterialet, så är det fel att även "förbjuda" svart plast.

Det allra värsta med denna punkt är att ni helt plötsligt börjar kräva att etiketterna ska vara i plast till plastförpackningar. Det är inte kompatibelt i många produktionslinjer att använda plastetiketter eftersom det uppstår statisk elektricitet och försvårar appliceringen. De metoder som finns för att minska den statiska elektriciteten är inte tillräckliga för att det ska bli bra. Etiketterna bli knöliga, vilket medför mer spill och de etiketter som ändå sätts på blir svåra att läsa på och risken är att all text inte kommer att synas bland de veck som uppstår. Även det krav som ställs på densiteten på etiketten är inte bra, för ju tunnare etikett, desto svårare blir det med appliceringen och de problem som detta medför.

Bilaga 5:

Hur ska vi få till kravet på att PP-kapsyler inte får användas till HDPE-flaskor? Alla BS-kapsyler, Triggers och även större kapsyler är av PP.

Varför ska densiteten på etikettmaterial vara högre än 1 gram/cm³ på PP och PE-HD och lägre på PET???

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kommentarererna om PP-kapsyler finns besvarade i det samlede svaret nedan. Bakgrunden till de olika densitetsmåttene for etiketter beror på separation via vattenbad og att flaskmaterialen (PP og HDPE kontra PET) har ulike densitet. Mer info om det här finns i bakgrundsdocumentet og i det samlede svaret nedan.

Suztain A/S

Den gode tanke til trods mener vi ikke Ecolabel er kvalificeret til at inddrage dette på nuværende tidspunkt. Vores synspunkt beror på at den nordiske infrastruktur for genbrugsmaterialer ikke i fornødent omfang tager hensyn til de nyeste bioplast muligheder. Da bioplast er problematisk i forhold til genbrug pga krydskonterminering til traditionel plastik (fx PE/PET/PP) vil et krav i forhold til Svanemærket med stor sandsynlighed medføre omfattende problemer med følgeskader for de nuværende retursystemer. Det er vores opfattelse at emballage naturligt hører til Svanemærkets samlede krav, men bør ses i en udvidet sammenhæng for at undgå skadelige følgevirkninger for genbrug af plastikmaterialer. Denne infrastruktur er et overordnet politisk anliggende. Da vi har beskæftiget os meget med emnet er vi gerne dialog partner på området.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning är inte helt säker på hur kravställningen ytterligare och då negativt påverkar problematiken som omnämns med korskontaminering av bioplaster och skulle önska ett förtydligande av ovanstående kommentar. Nordisk Miljömärkning ser det dock som att det finns en potential till att börja ställa krav som syftar till en ökad cirkulering. Hur framtidens strukturer ser ut förblir än så länge ovisst och något som kommande kriteriegenerationer får se till att söka stimulera och stötta ytterligare.

Orkla Home&Care

O16 (rengjøringsmidler og håndoppvaskmidler): Vi støtter forslaget om at plastflasken skal være laget av PE, PP eller PET. Setningen «svarte plastmaterial inte får användas» bør utdypes ytterligere. Det er ikke nødvendigvis slik at all svart plast ikke kan leses av sensorene i gjenvinningsanleggene. Vi foreslår at dere modifierer kravet noe, og skriver at sort plast ikke kan benyttes så sant man ikke har dokumentasjon på at platen lar seg lese av de infrarøde sensorene (NIR). Vi ønsker å få en overgang til mer resirkulert plast. Da vil det i enkelte tilfeller være helt nødvendig å benytte seg av mørke farger for å kamuflere egenfargen i det resirkulerte.

Forslaget om at papiretiketter ikke får brukes på plastflasker antar vi avhenger av vaskeanlegget, og at nyere anlegg håndterer pappfiber bedre. Dersom dette er et utbredt problem stiller vi oss bak kravet. I utgangspunktet ønsker vi at man tar en ny runde på dette.

Kravet om kapsel/etikett/flaske i samme materiale stiller vi oss noe kritiske til. OHPC sin erfaring er at det oppstår problemer med tetting om vi bruker likt materiale på flaske/kapsel. Ut i fra et kvalitets og mekanisk ståsted er ikke dette en god kombinasjon. Man trenger ulik hardhet på materialene for å få god tetting. Med mindre svanen kan vise til konkrete og gode eksempler på at dette er mulig synes vi dette kravet er for strengt.

OHPC sin erfaring og innsikt i sortering/gjenvinning av emballasje tilsier at det per dags dato ikke finnes noen god løsning for bruk av heldekkende krympefilm. Disse gir problemer i enten sorteringen eller i gjenvinningen, eller i begge. F.eks. vil en PET flaske med en PE-film sorteres ut med PEfraksjonen, og dermed havne som forurensning i denne. Om samme flaske får en PET-G-film vil den sannsynligvis sorteres riktig, men vil gi problemer hos gjenvinner da PET-G materialet ikke er kompatibelt med PET-gjenvinningen. Slik vi ser det nå er det kun en PP-flaske med en PP-film som vil fungere (og de skisserte kravene vil ikke godta denne løsningen pga densitetskravet)

Vi mener derfor at det bør gås grundigere gjennom hva som er mulig når det gjelder krympefilm før man setter noen kriterier. Slik kravene er nå mener vi de kan gi uheldige løsninger som ikke fremmer gjenvinnbarheten. Evt. kan det kreves dokumentasjon på «Design for gjenvinning» slik som gjøres av tjenester som <http://cyclos-htp.de/>

Nordisk Miljömärkningskommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning har efter remiss valt att ändra kravet från att utesluta svarta förpackningar till att endast miljömärka genomskinliga eller vita förpackning för att främja återvinningsbarhet. Kravet om etiketter har efter remiss tagits bort, men Nordisk Miljömärkning kommer att starta en etikettutredning för att se hur krav kan ställas på etiketterna så att de främjar återvinningsbarhet och samtidigt fungerar i alla nordiska länder, se även summerad text först i detta avsnitt.

VKH – Vask Kosmetik Husholdningsindustri

Overordnet kan vi ikke bifalde kravet om plastetiketter. Dette skyldes, at de giver store gener i produktionen, da der ofte dannes statisk elektricitet.

Der er teorier om, at etiketterne med fordel kan holdes på køl, hvilket vil kræve kølerum. Vi mener, at det vil stride imod den grønne profil. Endvidere er det tvivlsomt, om køl kan eliminere den statiske elektriske elektricitet tilstrækkeligt.

Udfordringerne med statisk elektricitet forårsager yderligere forlængede produktionstider og en højere grad af produktionsstop. På dette grundlag fravælges plastetiketter ofte, og kravet om plastetiketter kan få dén konsekvens, at vi ikke kan producere så mange svanemærkede produkter, som vi ønsker.

Vi vil foretrække papiretiketter af certificeret papir.

PET flasker

Appendix 4: Hvordan skal produktet opmærkes når? ”Labels, shrink film labels and PETG closure may not occur”

HDPE flasker

De kapsler VKH-virksomhederne benytter til HDPE flasker er udelukkende PP kapsler. Det er alene PP kapsler, der er tilgængelige i markedet, dermed har vi ikke noget valg.

Tilbage melding fra leverandør (RPC) af flasker/kapsler vedr. PP kapsler til HDPE flasker: Grundlæggende så anbefaler vi PP kapsler til HDPE flasker, da der kan være tendens til at kapsel og flaske i samme materiale ikke giver en optimal lukning og når kapslen og at kapslen bl.a. under transport kan rystes løs. Bruges der to typer plast sikres en bedre lukning.

HDPE kapsler bliver brugt til HDPE UN dunke, idet de skal kunne klare frostgrader og faldtest til UN godkendelsen,
Side 4 af 4

Men det er tvivlsomt om disse er anvendelige i en svanemærkning.

PP flasker

Appendix 4: Hvor kommer HDPE flasken ind ift. PP flasker – er det mon en skrivefejl? ”Fillers such as CaCO₃ can not be included HDPE bottles and closures at a level that density of the plastic exceeds 0,995 g /cm³.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments on the proposed packaging requirements. See the Nordic Ecolabelling comments below concerning the PP closures. Thank you for pointing out the mistake concerning the text saying “HDPE bottles” when it should be PP.

The paper labels cause problems in the recycling process. When contacting several producers of handdishwashing liquids and cleaning products some have said they use plastic labels and others say that they use paper labels. The Nordic Ecolabelling has decided to withdraw the requirements on labels at the moment. An investigation will be started to see how the most proper way of setting requirements regarding labels in accordance with the EU plastic strategy. The goal of this investigation will be to make a decision by March 2021 on how or if requirements on the labels should be stated. The decision will also include a plan for how to implement such new requirements.

Diversey Europe and Diversey Oy

For PP bottles:

- was there a spelling error in the sentence for the filler regarding the type of plastic?
- why is it not reciprocate the dismissal of combining HDPE / PP as bottle & closure?
- **We do not support this dismissal of the PP closure with HDPE bottle** for several reasons: The use of 2 types of plastic was chosen for some closures because of the difference in hardness to allow proper sealing for safe use and leakage free. Designed closures in PP for instance butterfly link was also chosen for the properties of this type of plastic: using another types of plastic would lead to breakage and remove functionality. PP is also preferred for specific design as it is more predictable and controlable for the shape. Changing types of plastic would need to be investigated by closure manufacturers and unknown yet if it would succeed and could also be potentially very expensive and time long to test some designs if a chance.

Some closures could be removed by the end user but there is a risk that there could be some chemical residu even trace and for some packaging the closure is sealed to

the bottle to prevent the end user to get in contact with the chemical or refill with wrong chemicals. if the dismissal of the PP closure goes forwards, quite some products would not be eligible to the Nordic swan. We will be happy to provide more detailed information or more concrete example if you would need it.

- for the label / sleeve for HDPE bottles: it is not clear if the restriction on the density that must be $d > 1\text{g/cm}^3$. does this requirement applies to all labels that are not in HDPE or LDPE ? if the restriction is also on LDPE or HDPE label, meaning that for an HDPE bottle, the label must be made of density $> 1\text{g/cm}^3$ is going to be very difficult to achieve to manage / print and control cost.

- regarding the metal part, if we have some metal part in sprayer or other design in our portfolio (certified or not) such as spring, we would need them for quality purpose. they cannot unfortunately be removed.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments on packaging. Regarding the proposed requirement on PP closures on HDPE-packaging the Nordic Ecolabelling still finds that to be relevant when looking at the recycling aspects. However, after going through the response on this issue after the public hearing the Nordic Ecolabelling has decided not to include the exclusion of PP/OPP closures on HDPE in the final criteria since it seems like the market is not yet ready for this. However, if the combination of PP/OPP closure is used on HDPE bottles there is a requirement with a text stating that the cap should be removed before recycling.

The requirement on labels has been withdrawn, see more about this above.

The text regarding metal parts in spray products will be updated to avoid misunderstandings. The text should say that metal parts used for the spray functions are ok to be used, but no other metal parts in the packaging, see summarized answer on this first in this section.

Kiilto Clean

It is possible to use flexible packaging for the cleaning agent. Bags and pouches reduce the amount of the packaging material remarkably compared to rigid packaging and thus saving the environment.

We suggest that the requirement is limited to rigid plastic bottle/containers.

Triggers may contain other plastic than PE/PP/PET due to technical functionality.

We suggest that triggers are not included in the PE/PP/PET requirement.

The requirement for label density is problematic, because PE/PP labels cannot be used for HDPE/PP bottles. This means that only PET labels can be used. It is not straightforward to change the label material. There are big differences how different label materials work with labelling machines. The type of label may be the end result of a long optimization. From the process point of view we need more options for label material.

We suggest that there is no density requirement for the label.

We are strongly against the requirement that OPP/PP closure cannot be used for HDPE bottles. This requirement can cause technical and safety problems. Flip top caps must be made of PP because of the hinge. It is a well-known fact that PP has better hinge durability than HDPE. Broken hinge will cause complaints from customers.

HDPE is preferable material for bottles because the mechanical properties of HDPE are better compared to PP. PP bottle breaks down easier if dropped, which generates a safety problem. PP does not tolerate freezing as well as HDPE. HDPE mold does not necessarily work properly with PP. The long term chemical compatibility of PP with cleaning agents is not known. We simply do not have enough time to change the packaging of products in controlled and safe way.

Spray bottle triggers contain both HDPE and PP for technical reasons. It would mean that HDPE bottle can never be used.

In Finland the consumers are advised to remove the cap when recycling bottles.

We suggest that requirement "OPP/PP closure cannot be used for HDPE bottles" is removed from the criteria.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments, see the combined comments on this below.

Teknokemian Yhdistys RY – Teknokemiska föreningen RF

This requirement would be problematic to flexible packaging solutions (bags and pouches), which are used for cleaning agents and may contain other plastic types. This packaging design can help to reduce the use of packaging material significantly and thereby contribute to a smaller environmental impact. In order facilitate also recycling of bags and pouches, this requirement should be limited to rigid plastic bottles or containers only.

Nordic Ecolabelling

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. The requirement is set for rigid bottles/containers. After the public hearing the Nordic Ecolabelling has added a requirement for flexible packaging concerning recycling design. See comments above regarding PP closures etc.

UPMRaflatac

1) p 77/91

About the recycling of plastic packaging

Different materials have different NIR reflections (near infrared reflectance), densities and melting points. Packaging comprises several components, such as bottle, closure and label, and each of these may be made from one or more different materials. According to Swedish recycling collection service FTI's report "En plastmolekyls livresa. ÅTERVINNING AV PLASTFÖRPACKNINGAR – SÅ HÄR FUNGERAR DET" (A plastic molecule's journey through life, RECYCLING OF PLASTIC PACKAGING – HOW IT WORKS), hard plastic packaging is sorted with the help of infrared (NIR) scanners, which identify what type of plastic each item of packaging is made from. The IR scanner communicates with a mechanical separator that operates with great precision to divert each item onto the right conveyor belt depending on its type. The sorted packaging fractions then go on to be ground, washed, dried and melted into granules⁹². However, the NIR detector has its limitations, since it has problems identifying products that are dark colours. In fact pigments such as furnace black can take away any chance of the NIR detector identifying the material⁹³. The sorting is not based entirely on NIR. There is also a separation process that uses a water bath, and in this context the various densities of the plastics are a key factor. One example is that the addition of calcium carbonate quickly changes the density of the packaging, and this also affects the separation process^{94, 95}. Another density-related example is that labels and closures on PET bottles should have a density of less than 1 g/cm³ for optimal separation. PET has a density of 1.38, which means that the material sinks in water. Having closures and labels with a density of less than 1 ensures optimal separation⁹⁶. This can be compared with the reverse situation for PP bottles, for example. PP has a density of less than 1 and so the label's density should be above 1 g/cm³⁹⁷.

In general, if float-sink separation is used (like the case with PET-bottles) the density "rule" applies so for PET labels with density >1 are favourable. However, for PP and HDPE bottles it is not as common to use float-sink separation as a part of the recycling and thus for those packages it is favourable if PP is combined with PP label and PE bottle is combined with PE label to minimize the impacts on the recycling. →see the following comment

2) Appendix 4

For PET bottles, the following applies:

- Labels, shrink film labels and closures must have a density of less than 1 g / cm³.
- Labels, shrink film labels and PETG closure may not occur.

For HDPE bottles, the following applies:

- Fillers such as CaCO₃ can not be included HDPE bottles and closures at a level that the density of the plastic exceeds 0.995g / cm³.
- Labels and shrink film labels and silicone closures must have a density greater than 1 g / cm³.
- OPP and PP closures must not be used.

For PP bottles, the following applies:

- Fillers such as CaCO₃ can not be included HDPE bottles and closures at a level that the density of the plastic exceeds 0.995g / cm³.
- Labels and shrink film labels and silicone closures must have a density greater than 1 g / cm³.

This rule for labels is unclear:

As explained above PET bottle recycling often includes float-sink method that support the rule that the label density needs to be less than 1g/cm³ to enable that the labels floats and bottle flake's sinks. The second best option is to have the labels made of similar polymers (PET on PET, excluding the PETG used on sleeves) if the washing & float-sink method is not used.

- ➔ To consider if only the labels with density less than 1 is accepted or also self-adhesive PET labels.

For HDPE and PP bottles flat-sink is more rarely used and thus the recommendation should be that the best label material for PE is PE and for PP is PP. With this current appendix 4 this is not allowed because in both cases it is said that the labels have to have a density greater than 1 g/cm³.

- ➔ Should be mentioned that for PE the label should be PE or if not the density should be greater than 1 g/cm³. And the same for PP.

3) General comments

Now you are about to ban paper labels on plastic packages totally. However we have received bit contradictory information about from different recyclers how bad paper labels on plastic packages actually are especially when washing is included on the recycling process. Thus this could be good to double check with recyclers. I.e. previous information from Fortum recycling that they don't consider paper labels to cause any more issues than plastic labels.

The benefit of paper labels is that they are from renewable sources and if the labels are separated in the recycling process the rejection is not recycled but used as a waste to energy and that can cause depletion of non-renewable (fossil based) raw materials.

Have you had discussion to have also reduction targets for material used for label? Like you have for the actual package? Also on label materials there are very good resource optimized materials available that allows reductions in environmental impacts. This could be considered as a part of the criteria. I.e. to reduce the material used on the label. (If not applicable for this update round can be considered for the next one)

Nordic Ecolabelling

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment, suggested alterations of the proposed requirements and future focus. Nordic Ecolabelling has after the public hearing decided to withdraw the requirements on labels, see more on this above.

Orkla

Dersom PET-flasker skal kunne leses som riktig materiale i sorteringsanleggene må sleeveen ha samme materiale, altså PET. Vi er også usikre på om materialer som har lav tetthet samtidig kan leses som PET.

FOR HDPE-flasker har dere et krav om at etiketter og krympfilmsetiketter og eventuelle silikonforslutninger skal ha en densitet som er høyere enn 1 g/cm³ og at OPP og PP forslutninger ikke kan brukes. Her gjelder det samme spørsmålet som for PET+sleeves. Kjenner dere til løsninger der man oppfyller både krav til synk/flyt og detekterbarhet av NIR-sensorene?

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kravet om etiketter har tagits bort efter remiss. Nordisk Miljömärkning kommer dock att starta en etikettutredning

som kommer med ett beslut om eventuellt nye krav på etiketter i mars 2021, se mer ovan.

Lilleborg

Vi oppfatter at kravene her er greie, og de vil neppe innebære noen stor utfordring for våre produkter i større kanner, men vi mener det bør være åpning for at kork eller spraytopp kan ha en annen sammensetning enn beholder. Årsaken til dette er at det etter vår kunnskap, kan være behov for å sette sammen ulike plasttyper for å oppnå en ønsket lukkeeffekt av kork eller kapsel. Kork, kapsel, lokk eller spraykork kan skrus eller tas av, og det er ikke gitt at kunder leverer disse sammenskrudd. Emballasje skal vel strengt tatt skylles og tørke og da er korken av?

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kravet om inte tillåta OPP/PP-kapsyler på HDPE-flaskor har ändrats till att kombinationen kan användas om det finns en text på etiketterna om att kapsylen ska skruvas av innan återvinning.

IIIH

När det gäller de föreslagna kraven beträffande material i flaskor, korkar, triggers etc. måste en betydligt noggrannare konsekvensanalys göras innan nya krav införs. Här kan man inte stirra sig blind på vad som blir lättast att återvinna. För rengöringsprodukter/tensid innehållande produkter måste ett säkerhetstänk ha högsta prioritet. Erfarenheten från branschen är att täthetsproblem/läckage kan uppstå vid olämpligt materialval – kapsyl i kombination med flaska/dunk – vid förpackning av produkter som innehåller ytaktiva ämnen. Det finns ofta också behov av ytterligare ”förstärkning” med s.k. oblat i kapsylen för att förhindra läckage. Även frågan om etikettmaterial måste analyseras vidare innan nya krav införs. Här bör man rimligtvis kunna dra lärdomar från livsmedels/dryckesvarubranschen vad gäller hantering och materialåtervinning.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kravet om inte tillåta OPP/PP-kapsyler på HDPE-flaskor har ändrats till att kombinationen kan användas om det finns en text på etiketterna om att kapsylen ska skruvas av innan återvinning. Kravet om etiketter har tagits bort efter remiss. Nordisk Miljömärkning kommer dock att starta en etikettutredning som kommer med ett beslut om eventuellt nye krav på etiketter i mars 2021, se mer ovan.

Unilever

Unilever understands the intent with the thinking around designing to enable recycling however, due to numerous challenges, recommends against placing the suggested criteria on packaging in the criteria. Some of these challenges are as follows:

- It is quite usual that plastic material containing post consumer recycled material tends towards the gray or darker colors. Limiting the plastic colors used will drive increased use of white virgin material as a means of avoiding the “color” issue.
- Companies use color of plastic bottles to differentiate products on shelf: The use of the same packaging with different colors is one key method of differentiating brands in the market. The use of the same bottle enables resource optimization. Placing requirements on the packaging limits means of differentiating products in the marketplace and drives production complexity which increases the cost of products.

- Labels in the same material as the packaging is not standard and will cause increased cost for products which ultimately increases the cost to consumers. Further to that, a requirement on matching the label material with the packaging will require years of product development, compatibility testing, investments in the factories as well as limit the flexibility within production.
- For many products within the Cleaning products category, packaging is often the highest cost associated with the product. An increase in the cost of the packaging will eliminate the opportunity to be in the market.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The Nordic Ecolabelling has decided to withdraw the requirements on labels at the moment. An investigation will be started to see how the most proper way of setting requirements regarding labels in accordance with the EU plastic strategy. The goal of this investigation will be to make a decision by March 2021 on how or if requirements on the labels should be stated. The decision will also include a plan for how to implement such new requirements, see more on this above.

Regarding the color of the packaging, the Nordic Ecolabelling has chosen to see the requirements in the same way as for handdishwashing detergents. This means that only white or colourless packaging can be labelled with the Nordic Swan Ecoalbel, since they are the most recyclable types of packaging.

Kemvit Oy

Kompatibilitetskravet bör gälla enbart sådana förpackningar, där slutanvändaren själv inte enkelt kan separera komponenterna. T.ex. HDPE flaska med skruvkork av PP bör godkännas, då förslutningen enkelt kan avlägsnas och sorteras skilt.

Nordisk Miljömärkningskommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kravet om kompatibilitet mellan kapsyl och flaska gällande PP/OPP-kapsyl på HDPE-flaska har efter remiss ändrats så att denna kombination kan svanemärkas om det finns en text på etikett som uppmanar till att skruva av kapsylen, så som ni föreslår.

Gipeco

Sedan "O16 Återvinningsdesign" under verifikat nämns *Bilaga 2 intyg från producenten av handdiskmedel*. Skulle tro att hela meningen hamnat fel.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren och rättar felet.

Reckitt Benckiser

Input regarding 016 Recycling Design – restricting the use of HDPE bottles with PP closures: The aim of this criteria is to use plastic with same melting temperature to increase the containers recyclability. The proposed criteria would put consumers at risk as the safety of the product would be reduced. HDPE can not be used as closures as it is not rigid enough and PP might experience cracks as it is too rigid to be used for the bottle and has much less drop resistance. Hence there is a reason for the difference in packaging material and based on this info we sure you will not go ahead with this change.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Nordic Ecolabelling has decided to change the part saying that OPP/PP-closures cannot be used in combination with HDPE-bottles since it seems like the market isn't yet ready for that, see further information above under requirement O16.

Romerike Avfallsforedling IKS (ROAF)

Her kommer prioriteringsrekkefølgen:

- Uteslutande av svarta plastförpackningar
- Utesluta PET-flaskor (klar/gjennomsiktig PET er "OK")
- Borttagande av PP-kapsyler på PE/HDPE-flaskor
- Pappersetiketter
- Etiketter av samma material som flaska och/eller densitetskrav på etikett

Dette er også velldig viktig: «*Etiketter och krympfilmsetiketter ska vara av samma plast som flaskan*»

Det beste er uansett å unngå såkalte sleeves, kanskje bare forby det med en gang. Bla Orkla innrømmer at dette var et feilskjær når de innførte nytt design for mye av vaskemidlene sine.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna. Nordisk Miljömärkning har efter remiss justerat kravet kring återvinningsdesign, se gemensamt svar först i detta avsnitt.

O17 Vikt-Nytte-Förhållande (VNF)

FTI

Undantagna från VNF-beräkningen är:

- Förpackningar som tillverkats av mer än 80 % återvunnen råvara efter konsumentledet (PCR – Post consumer material recycled/regind)

Den här typen av produkt lämpar sig väl för att förpackas i en förpackning av återvunnet material. FTI anser att det är bra att ni därför gör ett undantag för förpackningar som använder en viss mängd av återvunnen plast eftersom detta kan leda till att fler producenter uppmärksammar möjligheterna med återvunnen plast.

Om undantaget används:

- Dokumentation som visar... eller • Dokumentation att produktens förpackning ingår i ett återtagningssystem.

FTI föreslår att ni förtydligar kriteriet och anger Retursystem eller liknande system som exempel. Detta så att man inte förväxlar återtagningssystem med insamlingssystem och så att det framgår vilka krav som ställs på ett återtagningssystem.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Texten ska förtydligas så att det framgår att det handlar om återtagningssystem och inte insamlingssystem.

Emballator Växjöplast

Denna punkt kan misstolkas vid första anblick som att vi inte skulle klara kravet då kapsylen är tyngre än den måste p.g.a. andra krav såsom BS eller UN. Här

ser vi en större miljönytta i att erbjuda säkra kapsyler både för transport och hemmiljö.

- Återvunnen råvara ställer till problem i formsprutningsprocessen vilket leder till högre kassationer.
- Förtydligande om vilken typ av återtagningssystem som avses.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Nordisk Miljömärkning anser att kravgränsen för VNF täcker in förpackningar som har behov av tyngre kapsyler, så som barnsäkra kapsyler då kravet ställs till hela förpackningens vikt (dvs. flaska, kapsyl och etikett) som en helhet. Kravet innebär inte att alla måste använda PCR (post consumer recycled) plastmaterial i sina förpackningar och kapsyler, men kravgränsen blir lättare att klara om en del av förpackningen består av PCR-plast. Texten ska förtydligas så att det framgår att det handlar om återtagningssystem och inte insamlingssystem.

KiiltoClean Oy

The recycled material can be industrial origin, too. We agree that packaging producer's own process waste is not recycled material.

We suggest that both industrial and consumer recycled material is accepted.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See answer below.

Teknokemian yhdistys ry

For a wider perspective, and for the benefit of the environment, 'recycled material' should include both consumer and industrial recycled material. An exception of this would be packaging producer's own process waste, which would not be considered as recycled material.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The aim of the requirement is to stimulate a more closed loop where PCR is being incorporated in new products. The reason for setting the requirement on PCR instead of process waste being returned into the system is mainly since the industrial waste is incorporated in the products already.

Orkla Home & Personal Care

Emballasjeforskriften fra 1.september 2017 har som målsetning å lovfeste at alle vareprodusenter må ta ansvar for emballasjen gjennom et godkjent retursystem. Dersom man unntas kravet fra VFN beregningen ved at forpakningen skal inngå i et retursystem vil man alltid være unntatt kravet bare ved å følge loven.

Nordisk Miljömärknings kommentarer

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer. Kravet om VNF ger endast undantag för de förpackningar som består av minst 80 % PCR-återvunnen råvara. Detta innebär att en produkt som ingår i det generella återvinningssystemet inte undantas kravet om VNF. Endast proffs produkter som återanvänds, d.v.s. diskas och fylls på nytt och levereras till kunder igen, slipper uppfylla kravet om VNF utan att ha 80 % PCR-återvunnen råvara. Denna skrivning ska förtydligas i dokumenten då det gett upphov till flera missförstånd.

Unilever

Unilever suggests to eliminate calculation of the Weight utility ratio with the content of 30% or higher of post consumer recycled material in the packaging material. This will enable the Nordic Ecolabel to drive increased use of recycled material in plastic packaging.

Unilever is positive to the exemption of products supplied in packaging that is part of a take back system for the product.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. This exemption for PCR based packaging where at least 80% of the material is from PCR. The limit of 80% has been set to harmonize with the EU Ecolabel and to stimulate packaging with a lot of PCR. But when less PCR is used it makes it easier to fulfil the WUR requirement anyways since the amount of PCR is multiplied with a factor to make it even more favourable in the formula.

O18 Sprejprodukter - Förpackning

The comments in this section are mainly on the need of a foam nozzle or not. Nordic Ecolabelling acknowledges the concerns about the consumer acceptance of foam product. In order to provide the producers with better flexibility i.e. with regards to foaming properties, we will allow also other kind of aerosol reducing nozzles (foaming nozzles), not only mesh foamers. In this context, we would like to mention that we have observed an increased number of products with foaming nozzles specifically on the Norwegian market. Hence, Nordic Ecolabelling would believe that consumer acceptance can be achieved.

Nordic Ecolabelling acknowledges that the precise magnitude of the risk associated with aerosol cleaning products is not well documented. However, there is evidence that there is a risk (cf. literature cited in the background document). Hence, even if consumers are less exposed than professional cleaners, Nordic Ecolabelling thinks that it is reasonable to apply a precautionary approach with respect to health, also for consumers.

Teknokemian yhdistys ry

It is our understanding that the dosage solution (spray / foam) should not be limited by ecolabeling criteria. Consumers should have the freedom to choose between spray and foam nozzles without restrictions from an ecolabel, especially because this should not be a major exposure issue. We suggest that a foaming nozzle is not required for household cleaners.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Nordic Ecolabelling acknowledges that the precise magnitude of the risk associated with aerosol cleaning products is not well documented. However, there is clear evidence that there is a risk (cf. literature cited in the background document). Hence, even if consumers are less exposed than professional cleaners, Nordic Ecolabelling thinks that it is reasonable to apply a precautionary approach with respect to health, also for consumers. See common answer above.

KiiltoClean Oy

The end users will definitely comment on the foaming nozzle of the trigger. It is possible to explain the reason to professional customers, but consumers do not accept this. The consumer buys another product if the consumer is not satisfied with the foam. The foaming nozzle is more acceptable in bathroom cleaner or in kitchen cleaner, but the consumer hardly accepts foaming all-purpose cleaner. The consumer uses sprays less frequently than the professionals. Most of the consumer products are sprays on the market.

We suggest that foaming nozzle is not required in household cleaners.

Nordic Ecolabelling's comments

Thank you for your comments. Nordic Ecolabelling acknowledges your concerns about the consumer acceptance. In order to provide the producers with better flexibility i.a. with regards to foaming properties, we will allow also other kind of aerosol reducing nozzles (foaming nozzles), not only mesh foamers. In this context, we would like to mention that we have observed an increased number of products with foaming nozzles specifically on the Norwegian market. Hence, Nordic Ecolabelling would believe that consumer acceptance can be achieved. See common answer above.

IIIH

Skumprodukter kan ha fördelar i vissa applikationer, men kravet behöver ändå sättas på en rimlig nivå baserat på olika aspekter. Åtgången av produkt blir väsentligt högre när skum används, eftersom en mindre del av produkten har kontakt med själva ytan och resten ligger uppe i skummet. För t.ex. glasrengöring är det inte lämpligt att använda skum.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspillet. Effektresonnementet er imidlertid etter vår oppfatning usikkert, og heller ikke dokumentert i deres svar. Man kan sågar argumentere med at overgang til skum vil øke effekten. Ved bruk av sprayprodukter vil en del av produktet ikke nå selve overflaten som skal rengjøres, fordi aerosolene spres diffust i luften. Andelen luftbåren massefraksjon vil variere mellom ulike dyser⁶. For skumprodukter vil dessuten en del av produktet som ligger oppe i skummet nå overflaten i neste vasketrinn, der skummet blir tørket mot overflaten med papir eller klut. Vi anerkjenner dog at endring i skumegenskaper kan føre til endret forbruk gjennom endret vaskeadferd. Hvorvidt det blir en endring, og isåfall hvorvidt det totalt sett vil dreie seg om en reduksjon eller økning og eventuelt hvor mye, har vi dessverre ikke mottatt konkrete tall på. For å øke fleksibiliteten for produsentene, også med hensyn til skumegenskaper, vil vi derfor tillate også andre aerosolreduserende munnstykker (skumdyser) på lik linje med skumgitter. Det finnes allerede per i dag skumprodukt til glassrengjøring på det nordiske forbrukermarkedet. Nordisk Miljømerking har derfor grunn til å tro at forbruker kan være villig til å akseptere det.

Unilever

Unilever understands the intent with reducing the amount of aerosols produced in spray products however, also sees that this consideration in terms of weight of

⁶ Stami, *Rengøringsmidler i sprayform*, nr 2 2017, <https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2433134/STAMI-rapport%2bnr%2b%2b2%2b2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y> (besøkt 171208)

packaging has not been accounted for in the thinking around packaging. Spray packaging tends to weigh more due to the weight of the trigger and an inclusion of a mesh requires more plastic as this comes as an extra attachment to the spray. Also, considering the levels of perfumes and the exclusion of enzymes from the Nordic Ecolabels criteria for cleaning products, Unilever feels that this requirement is disproportionate to the level of risk associated with the product. Furthermore, consumers that are especially sensitive to perfumes tend to avoid using sprays altogether. Unilever recommends that this requirement is struck from the current draft.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Thank you for your comments. Nordic Ecolabelling acknowledges that the precise magnitude of the risk associated with aerosol cleaning products is not well documented. See common answer above. The additional weight that results from a mesh is very small compared to the total packaging weight. Moreover, the packaging weight is limited by requirement O17.

Lilleborg

Vi støtter krav om at det skal være skumdyser i form av mesh eller barrel, men at vi mener de må likestilles uten krav til testing, da ulike produkttyper/formuleringer egner seg best i mesh og andre i barrel.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna. Se gemensamt svar nedan.

Orkla Home & Personal Care

OHPC sin erfaring når det gjelder Mesh foamer mot Barrel er at forskjellen i aerosoldannelse er liten når man sammenligner disse. Vi opplever at Mesh foamer kan føre til en del søl, og at dette oppleves som ugunstig for forbrukeren. Samtidig ser vi også at Mesh skummer mye slik at enkelte forbrukere oppfatter dette som et skumprodukt og ikke en spray. Vi foreslår at dere sidestiller Barrel foamer med Mesh foamer uten krav til testing.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten. Vi forstår at valgmulighet mellom Mesh foamer og andre aerosolreduserende munnstykker (skummunnstykker) vil gi økt fleksibilitet for produsentene, og at man oppnår god reduksjon i inhalerbare aerosoler med begge variantene. Vi vil justere kravteksten.

Suztain A/S

Vi mener dette er et godt forslag, forutsatt at sprayflaskerne giver anledning til at forbrugerne og folk i industrien indånder "færre" kemikalier fra den naturlige aerosoldannelse, når der anvendes rengøringsmidler fra sprayflasker. Det vil dog betyde, at alle emballager til sprayflasker skal modificeres og opdateres og have monteret nye dyser. Denne proces forudsætter en tidsmæssig implementering og indfasning.

Efter vores opfattelse bør arbejdes for standardisering indenfor sprayhoveder, med henblik på universelt genbrug af samme og minimering af materialespild på en komponent, der burde være udskiftelig

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för stöten. Vi mener at muligheten for tidsmessig implementering og innfasing ivaretas ved at det vil være minst ett års overgangsperiode mellom dagens krav og de nye krav til Svanemerking av rengjøringsmidler. Standardisering innenfor sprayhoder faller dog utenfor vårt mandat.

O24 Spårbarhet

Cleano

Dessutom ska det gå att koppla ihop produkten med faktiskt använd råvara (råvarubatcher, leverantörer). Detta är ett krav som gäller för kosmetiska produkter och därmed ett krav för GMP. Detta krav är inte relevant för produktion av kemiska produkter och medför en oerhört stor administrativ börda som är totalt orimlig för en produktion som vi har. Det är inte genomförbart!

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era kommentarer och förstår problematiken i er produktion. Kravtexten har ändrats

O25 Lagar och förordningar

FTI

7.022 Lagar och förordningar

FTI föreslår att ni även hänvisar till producentansvarsförordningen (SFS 2014:1073).

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för era. Nordisk Miljömärkning har i denna version av kriterierna valt att inte införa detta.

Bilaga 3

KiiltoClean Oy

We would like to comment generally that the declaration is extremely long and laborious. It will be difficult to get the declaration from some of the manufacturers, for example low volume raw materials which still are very essential like colors. We do not see any reason for declaring the supplier of the renewable part.

We suggest that the declaration is simplified with respect of renewable material. The type of renewable material, the percentage of renewable material in raw material and certification of palm oil should be enough.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. See comments on this under O3 and O4 above.

Teknokemian yhdistys ry

The suggested content of the raw material declaration is very exhaustive. Especially Part 2 information requirements on renewable raw materials are problematic: they are too detailed and demanding very frequent updates. Problems may arise even in receiving the information from raw material producers and declaring the supplier's name. Briefly, we would prefer a simpler format in Part 2, for example: the type of a

renewable raw material, the percentage of renewable material in raw material and a certification, where applicable.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. See comments on this under O3 and O4 above.

Bilaga 7

Appendix 7

We cannot require the minimum dosage on the label to be used by professionals. This is not relevant. The customer should use dosage which is included in the dosing range because this responds the real situation.

We suggest that dosing is according to the dosing instruction for normal soil.

Appendix 7a

There are two questions about the effectiveness. We suggest that the second question is removed.

Appendix 7b

Linoleum can be removed from the floor-state type. It is not relevant for sanitary cleaners.

Kitchen can be replaced by toilet under "Where has the product been used?"

There are two questions about the effectiveness. We suggest that the second question is removed.

Appendix 7d

Wash and wax products are used diluted. The questionnaire is built according to a floor polish. We would like to suggest totally new questions which fit better with a maintenance product. The following properties are to be scored: cleaning ability, ability to maintain the gloss of the floor, ability to prevent the floor from re-soiling, low foaming when used mechanically.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Thank you for your comments.

Appendix 7: We agree with your dosage comment and will update the appendix.

Appendix 7a: While the word "effective" is used in two questions, one of the questions is about soil removal and the other about overall perception of efficacy. Hence, the two questions are slightly different. Perhaps different words should be used in the English translation. We will look into this. In the Swedish original document, different words are used in the two questions.

Appendix 7b: Linoleum will be replaced with PVC floor. Kitchen will be deleted (it is not included in the Swedish original document, hence a translation error).

Appendix 7d. We will update according to your suggestions.

Diversey

We would like to request to have an appendix at the end of the criteria when published containing a table explaining the change compared to the previous version of the criteria with more detailed than the table appearing at the end of the "background to ecolabelling" in the comment column: to have the thresholds that were changed from ... to As an applicant this would be of a great help in reviewing the license products.

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. In the background document there is such a table at the end. The table does not have the number limits included but more a general approach.

5 Kommenterar till bakgrunden, i detalj

AkzoNobel

I do not have any comments about the criteria (old and new) on chelating agents. However, in the 'Background to the proposal' document I noticed there is a short note on EDTA. I would like to see updated this paragraph as outlined below.

Unlike in consumer products, no readily biodegradable alternatives for EDTA have been identified yet that are suitable for use in paper manufacturing and in food. Moreover, according to the EU Risk Assessment Report on EDTA of 2004, there is at present [in 2004, and still in 2017] no need for further information and/or testing and for risk reduction measures beyond those which are being applied already [i.e. substitution of EDTA by readily biodegradable alternatives in consumer products].

Nordic Ecolabelling's comments

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The background document has been updated regarding EDTA.

6 Diskussion och slutsatser

Remissen väckte stort intresse och 39 remissvar togs emot. Nästan hela remissutkastet blev kommenterat. Även bilagor och annan text än kravformuleringar blev kommenterade.

Mest kommenterades det på krav på förpackningar, hållbara förnybara råvaror och konserveringsmedel, vilket också var de krav där störst förändringar skett i denna generation av kriterierna.

När det gäller kommentarerna på förnybara råvaror (O3-O4) så rör de främst problematiken att byta råvaror och sekretessen kring råvarorna. Kraven har tydliggjorts och justerats lite efter remiss för att göra dem enklare att förstå.

De skärpta kraven på konserveringsmedel har också kommenterats mycket då det ju påverkar innehållet i produkterna. Nordisk Miljömärkning är dock av uppfattningen att det ska gå att ta fram rengöringsmedel som uppfyller dessa krav men ändå fungerar bra i praktiken.

Återvinningsdesign (O16) i kombination med kravet om spraymunstycken (O18) har kommenterats mycket och dessa krav har också uppdaterats mest efter remissen. När det gäller design för ökad återvinning så har kravtexten samlats i kravet, och inte som under remissen med delar av kravet i en bilaga, för att tydliggöra vad som

gäller. Etikettkraven visade sig skapa stora problem och Nordisk Miljömärkning har därför valt att ta bort etikettkraven nu, men kommer att starta upp en etikettutredning, som ska komma i mål med förslag om krav på etiketter i mars 2021. Tanken är då att även ha fått mer erfarenheter av hur EUs plaststrategi påverkar förpackningsindustrin.

Det nya kravet om skummunstycken (O18) har också kommenterats mycket och har efter kommentarerna justerats för att öppna upp för fler typer av skummunstycken. Kriterierna har också tydliggjorts gällande vilka krav som gäller för skumprodukter. Kriterierna har också delats upp i två delar för att tydligare skilja på de krav som rör golvvårdsmedel respektive övriga rengöringsmedel.

Flera krav blev justerat efter remisskommentarer. Se tabell 7 för sammanfattning av alla justeringar.

Tabell 7 Krav som ändrats efter remiss

Kravnummer på remisset	Kravformulering på remissen	Kravnummer efter remisset	Kravformulering efter remissen / hur kravet ändrades
Produktgruppsdefinition			Produktgruppsdefinitionen har uppdaterats efter remiss och inkluderar nu även produkter till fasad/altantvätt samt även produkter till textila golv.
O3	Hållbara råvaror	O3	Flera förtydliganden av kravtexten
O6	Ämnen som inte får ingå	O6	Uppdatering av definition av mikroplaster. Fosforförbudet omformulerat till att utesluta fosfat, fosfonat, fosforsyror och fosfonsyror. Kravet på VOC har formulerats om efter remiss.
O8	Koncentration av konserveringsmedel ska vara optimerad och det ska genomföras en Challenge-test eller motsvarande som visar detta.	O8	Challengetestet struket ur kravet
O10	Miljöfarliga ämnen	O10	Korrigerig av felaktiga gränsvärden
O11	CDV	O11	Korrigerig av CDV-gränser som var felaktiga på remissen
O16	Kompatibilitetskrav i bilaga 4	O16	Kravtexten har uppdaterats mycket efter remiss. Etikettkraven har tagits bort och kompatibilitetskraven har uppdaterats. Kravet gällande infärgning av plasten har ändrats till att endast göra det möjligt att miljömärka vita och ofärgade förpackningar.
Nytt krav efter remiss	Fanns inte med	O17	Återvinningsdesign för påsar/pouches